

FRIHSK-ramverket

Stöd för att bedöma behov av och skatta kompetens
för farmaceuter inom hälso- och sjukvården

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Sveriges

Farmaceuter

Apotekarsocieteten

Innehåll

FRIHSK-ramverket: vad och varför?	4
Vilka står bakom FRIHSK-ramverket?	4
Verktyg vid rekrytering, kompetensskattning inför samtal, samt vid verksamhetsanalys och utveckling	4
Ansvar	5
Definitioner	5
Så tillämpar du FRIHSK-ramverket	6
Inför anställning – för dig som chef	6
Inför medarbetarsamtal – för dig som chef	7
Inför medarbetarsamtal – för dig som anställd	7
Skatta vilka kompetenser som i stort behövs i din verksamhet – för dig som chef/lokalfacklig	8
Rollområde klinisk farmaci	9
Karaktäriserande arbetsuppgifter	9
Rollnivåer och hur de uppnås	9
Kompetensmatris rollområde klinisk farmaci	11
Rollområde Extemporetillverkning	19
Karaktäriserande arbetsuppgifter	19
Rollområde läkemedelsförsörjning	35
Karaktäriserande arbetsuppgifter läkemedelsförsörjning	35
Rollnivåer läkemedelsförsörjning och hur de uppnås	35
Kompetensmatris rollområde försörjning	38

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Sveriges

Farmaceuter

Apotekarsocieteten

Bilaga 1. Bakgrund FRIHSK-projektet och arbetet med rollbeskrivningar	47
Syfte och mål med FRIHSK-projektet	47
Arbetsätt och mål	47
FRIHSK projektgrupp extemporetillverkning	48
FRIHSK arbetsgrupp läkemedelsförsörjning	49
Harmoniseringsarbete FRIHSK 2025–2026	49
Inspiration för arbetet inom FRIHSK	49
Bilaga 2. Beskrivning av termer för kompetensklassificering	52
Bilaga 3. Skattning av individuell medarbetare	53
Bilaga 4. Exempel på hur ramverket kan användas i praktiken	54
Exempel. Oskar ska anställa ansvarig för vätskevagnsverksamheten	54
Exempel. Oskar skattar Celinas kompetens inför medarbetarsamtal	54
Exempel. Matts skattar sin kompetens inför medarbetarsamtal	55

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

FRIHSK-ramverket: vad och varför?

Under de senaste åren har farmaceuter – apotekare och receptarier – blivit allt vanligare i svensk hälso- och sjukvård. Farmaceuter arbetar med en mängd olika saker, allt ifrån stöd till patienter, läkemedelsgenomgångar, tillverka och iordningsställa läkemedel, logistik till planering och uppföljning. Inom FRIHSK ser vi behov av att säkerställa att rätt farmaceut finns på rätt plats vid rätt tillfälle – och med rätt kompetens – för att på bästa sätt kunna bidra till en god hälso- och sjukvård. Syftet är att utveckla den farmaceutiska professionen inom hälso- och sjukvården lokalt och nationellt. Vi tror att tydligt definierade yrkesroller bidrar till bättre förutsättningar för kompetens-, karriär- och löneutveckling och stöd för arbetsgivare att rekrytera rätt person till rätt tjänst, till större nytta för patienter. FRIHSK-projektets ramverk är förslag till en struktur att långsiktigt arbeta mot.

Vilka står bakom FRIHSK-ramverket?

Offentligutskottet inom Sveriges Farmaceuter, samt Sjukvårdsfarmacisektionen inom Apotekarsocieteten ansvarar för FRIHSK-ramverket.

Tanken är att ramverket kan ge stöd och vägledning för arbetsgivare, anställda och lokalt förtroendevalda farmaceuter.

Mer om arbetet med FRIHSK beskrivs i bilaga 1.

Verktyg vid rekrytering, kompetensskattning inför samtal, samt vid verksamhetsanalys och utveckling

FRIHSK-ramverket kan användas som stöd till dig som chef/verksamhetsföreträdare när du utlyser tjänster. Det kan också användas av dig som är lokalfacklig när du är involverad i rekryteringsprocesser. Ramverket kan ge vägledning kring vilken kompetens som behövs för en viss roll.

FRIHSK-ramverket kan användas för självskattning av farmaceuter eller som verktyg för arbetsgivare inför medarbetarsamtal samt lönesamtal.

Skattningen kan då fungera som ett underlag för diskussion mellan anställd och arbetsgivare, exempelvis kring behov av kompetensutveckling och lämplig lönenivå.

FRIHSK-ramverket kan användas av arbetsgivare eller fackligt förtroendevalda för att analysera om en verksamhet/planerad verksamhet har rätt typ av roller för verksamhetens behov, samt om farmaceuter inom verksamheten har rätt kompetens och rätt lön, i förhållande till sin roll.

Det här dokumentet beskriver rollområdena klinisk farmaci, läkemedelsförsörjning och extemporetillverkning; en beskrivning av roller, rollnivåer och den kompetens som krävs/kan krävas för olika tjänster. Reella kompetenser per rollnivå specificeras i detalj i kompetensmatriserna nedan. Nivåerna bygger på varandra och för kommande nivåer ingår även kompetenserna för de lägre nivåerna.

Ansvar

I egenskap av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bär en farmaceut själv ansvaret för hur han eller hon fullgör sina arbetsuppgifter (SFS 2010:659, 6 kap, 2§). FRIHSK är ett tillämpat ramverk och en vägledning för det som allmänt kallas kontinuerlig professionell utveckling – specifikt avseende farmaceutiska roller i vården. Ansvaret och bevisbördan för att uppnå- och avancera inom FRIHSK-ramverkets kompetensnivåer vilar ytterst hos individen. Arbetsgivaren har dock en skyldighet att främja och underlätta kontinuerlig professionell utveckling för sin personal. Vårdgivare har också en lagstadgad skyldighet att ha de resurser som krävs för att bedriva en god vård, vilket inkluderar kompetent personal (SFS 2017:30, 5 kap, 2§). För att uppnå de högre nivåerna i FRIHSK:s kompetensmatris för en roll krävs vidareutbildning, professionell ambition, och ett individuellt driv utöver att enbart gå till jobbet och utföra en ålagd arbetsuppgift. Omvänt så finns det viktig yrkesvisdom och erfarenhet som kommer med tjänsteår och som inte går att läsa sig till enbart genom kurser och utbildningsaktiviteter. Båda dessa dimensioner behövs för att föra sin professionella utveckling till högre nivåer.

Definitioner

Farmaceut – person som är behörig att utöva yrke som apotekare eller receptarie.

Receptarie - skyddad yrkestitel efter att ha genomgått en 3-årig högskoleutbildning. Legitimation utföras av Socialstyrelsen.

Apotekare – skyddad yrkestitel efter att ha genomgått en 5-årig högskoleutbildning. Legitimation utföras av Socialstyrelsen.

Yrkesroller – Med yrkesroll avses funktion inom ett arbetsområde. En medarbetare kan ha flera roller och till rollen definieras de kompetenser som krävs för att utföra rollens arbetsuppgifter.

Tjänst - Av arbetsgivaren inrättad tjänst utifrån verksamhetens behov.

Så tillämpar du FRIHSK-ramverket

I detta kapitel beskrivs – steg för steg – hur du som chef, fackligt aktiv eller anställd - kan använda ramverket i olika definierade typsituationer. Vi har inkluderat exempel för att försöka underlätta.

Inför anställning – för dig som chef

Vid rekrytering kan FRIHSK-ramverket bidra till tjänstebeskrivning och kravställning.

Så här kan du använda ramverket:

1. Vilken nivå tror du kan passa för tjänsten?

Gå till den övergripande beskrivningen av rollnivåer och hur de uppnås.

Bedöm vilken nivå du tror krävs för den aktuella tjänsten.

2. Vad är krav och vad är meriterande för tjänsten?

Titta på kompetensmatrisen för rollen. Roller kan skilja sig åt från en tjänst till en annan, beroende på innehåll och aktuell verksamhet. Detta är mer tydligt på nivå 3 och 4. Beroende på tjänst är behöver därför samtliga reella kompetenser i kompetensmatrisen inte uppnås. De kompetenser som inte är obligatoriska är i tabellen angivna som ”beroende på tjänst”. Fortsätt med att gå igenom kompetensmatrisen för rollen för att identifiera de kompetensnivåer som krävs för tjänsten.

3. Vad bör skrivas i en annons?

Av det som behövs för tjänsten, vad krävs innan anställning? Vad kan den anställda lära sig inom ramen för tjänsten och hur?

Använd gärna krav i övergripande rollnivåbeskrivningen samt centrala delar i kompetensmatrisen som stöd för att utforma arbetsbeskrivning och en annons.

Vid medarbetarsamtal kan FRIHSK-ramverket bidra till att, tillsammans med medarbetaren, utforma utvecklingsplan och formulera målkort.

För exempel, se [Bilaga 4](#).

Inför medarbetarsamtal – för dig som chef

Innan medarbetarsamtalet kan FRIHSK-ramverket bidra att förstå hur medarbetaren ligger till kompetensmässigt i förhållande till tjänsten samt hur denne vill och kan utvecklas.

Så här kan du använda ramverket:

1. **Fundera på vilken typ av tjänst medarbetaren arbetar med**

Påminn dig om hur arbetsbeskrivning och krav för tjänsten ser ut (se [inför anställning - för dig som chef](#))

2. **Skatta medarbetarens kompetens utifrån dess arbetsuppgifter**

Gå därefter igenom [kompetensmatrisen](#) steg för steg och skatta din medarbeters nivå för respektive kompetens.

Jämför nuvarande kompetens med medarbetarens arbetsuppgifter och ansvar. Är det någon viktig kompetens som saknas? Bidrar medarbetaren med stor kompetens utöver dess nuvarande arbetsuppgifter och ansvar? För klinisk farmaci finns det en värderingsmatris, se [bilaga 3](#).

3. **Hur kan medarbetaren utvecklas?**

Under medarbetarsamtalet: Diskutera tillsammans med medarbetaren hur era respektive skattningar ser ut. Vill medarbetaren vara kvar på nuvarande nivå eller vill den utvecklas och hur? Är den sugen på att söka en tjänst på en högre nivå?

Identifiera vilka områden medarbetaren vill utvecklas inom som passar verksamhetens behov på lång sikt/kort sikt.

För exempel, se [Bilaga 4](#).

Inför medarbetarsamtal – för dig som anställd

Innan medarbetarsamtalet kan FRIHSK-ramverket bidra att förstå hur du som medarbetare ligger till kompetensmässigt i förhållande till tjänsten samt hur du vill och kan utvecklas. Vid medarbetarsamtal kan FRIHSK-ramverket användas som verktyg för att skatta vilka olika kompetensnivåer du har och hur de förhåller sig mot chefs motsvarande skattning.

Så här kan du använda ramverket:

1. Fundera på vilken typ av tjänst du arbetar med

Innan medarbetarsamtalet: Påminn dig om hur arbetsbeskrivning och krav för tjänsten ser ut

Läs den övergripande rollnivåbeskrivningen med information om formella krav och karaktäriserande arbetsuppgifter och ansvar.

2. Skatta din kompetens utifrån dina arbetsuppgifter

Gå därefter igenom kompetensmatrisen steg för steg och markera din självskattade nivå för respektive kompetens.

Tänk igenom konkret meritering och evidens som styrker din skattning av kompetensnivå.

3. Hur kan du utvecklas?

Under medarbetarsamtalet kan du diskutera tillsammans med chef hur era respektive skattningar ser ut. Vill du vara kvar på nuvarande nivå?

Identifiera vilka områden du vill utvecklas inom som passar verksamhetens behov på lång sikt/kort sikt.

För exempel, se [Bilaga 4](#).

Skatta vilka kompetenser som i stort behövs i din verksamhet – för dig som chef/lokalfacklig

FRIHSK-ramverket kan användas för att skatta vilken kompetens som behövs för en verksamhet.

Så här kan du använda ramverket:

1. Titta på övergripande rollbeskrivning
2. Fundera på vilken typ av tjänster som behövs
3. Fundera på hur många av varje tjänst som behövs och ungefär vilka uppgifter de behöver göra

Rollområde klinisk farmaci

Karaktäriserande arbetsuppgifter klinisk farmaci

Farmaceuter verksamma inom klinisk farmaci har som huvuduppgift att utföra läkemedelsgenomgångar och tillföra farmaceutisk expertis till vårdteam och hälso- och sjukvården i stort. De ger individanpassade råd om läkemedelsbehandling till patient/närstående/vårdpersonal. De ingår som regel i vårdteamet och har tillgång till patientuppgifter.

Rollnivåer inom rollområde klinisk farmaci och hur de uppnås

**Bedöms av arbetsgivare, gärna utifrån diskussion med exv. lokalfacklig organisation.*

	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Rolltitel	Junior klinisk farmaceut/ apotekare	Klinisk farmaceut/ apotekare	Specialiserad klinisk farmaceut/ /apotekare exv. inom psykiatri, barn eller intensivvård.	Senior klinisk farmaceut/apotekare
Senioritet och typiska ansvarsuppgifter	Under egen utbildning/praktik.	<u>Självständigt utöva rollen,</u> <u>medverka i utveckling,</u> <u>handledning av</u> <u>kollegor/studenter.</u>	Samma som nivå 2. <u>Starta/driva utveckling och</u> <u>projekt lokalt/regionalt.</u> Formellt ansvar för undervisning/handledning. Ingå i expertgrupper. Skapa vidareutbildning, vid behov.	<u>Samma som nivå 3.</u> <u>Ansvar för- och medverkan i</u> <u>övergripande</u> <u>utveckling/forskning inom</u> <u>området klinisk farmaci.</u> <u>Ledarposition/</u> <u>forskningsuppdrag.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Tjänst	Grundanställning som klinisk farmaceut.	<u>I förlängningen bör tjänsten inkludera möjlighet till utbildning inom tjänst, motsvarande ST-utbildning.</u>	<u>I förlängningen tänkt att vara en tjänst som utlyses och söks, med övergripande utvecklingsansvar (se ansvarsuppgifter).</u>	<u>I förlängningen tänkt att vara en tjänst som utlyses och söks, med övergripande forsknings-/utvecklingsansvar (se ansvarsuppgifter).</u>
Formell kompetens	Apotekarexamen eller farmacie magister samt legitimation som apotekare eller receptarie. Fördjupade kurser inom klinisk farmaci inom farmaceutisk grundutbildning eller motsvarande*.	Magisterprogrammet i klinisk farmaci eller motsvarande*.	Magisterprogrammet i klinisk farmaci eller motsvarande*. Framöver kan det krävas viss utbildning inom respektive specialitet. Dessa kan sättas inom FRIHSK-ramverk, i samråd med yrkesverksamma inom respektive specialitet.	Magister i klinisk farmaci + forskningsmeritering.
Hur uppnås/bevisas nivå för roll?	Uppnå samtliga kompetenser på nivå 1 i kompetensmatrisen nedan, samt uppnådd formell kompetens. Hur valideringen uppnådda kompetenser ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Uppnå samtliga kompetenser på nivå 2 i kompetensmatrisen nedan. Hur valideringen uppnådda kompetenser ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Klinisk relevant erfarenhet, minst 5 år, inkl. utvecklingsarbete och handledning/utbildning. Vidareutbildning inom specialistområde eller motsvarande*. Uppnå nivå 3 på relevanta* kompetenser i kompetensmatrisen nedan. Hur valideringen av huruvida nivån uppnåtts ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Mångårig klinisk relevant erfarenhet. Uppnå nivå 4 på relevanta* kompetenser i kompetensmatrisen nedan. Hur valideringen av huruvida nivån uppnåtts ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.

Kompetensmatris rollområde klinisk farmaci

Se definitioner termer för kompetensklassificering av kompetensnivå ”viss”, ”god”, ”hög”, och ”mycket hög” i bilaga 2.

Område A: God professionell yrkesutövning

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Evidensbaserad medicin/vård Nivå 1-3, med undantag för sista stycket i nivå 3, är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha kännedom om evidensbaserad medicin/vård.</u>	<u>Ha kunskap om- och förmåga att arbeta evidensbaserat, dvs förmåga att kombinera evidens med kliniskt kunnande utifrån patientens unika situation och önskemål.</u>	<u>Ha god kunskap om och förmåga att arbeta evidensbaserat, dvs förmåga att kombinera evidens med kliniskt kunnande utifrån patientens unika situation och önskemål.</u> <u>Beroende på tjänst:</u> God kunskap innefattar förtrogenhet med relevant teori och metoder för evidensbaserad vård.	<u>Beroende på tjänst:</u> Visar förmåga att tillämpa och implementera evidens för att forma/utveckla rekommendationer på en sjukhusövergripande eller nationell nivå.
Personcentrerad vård	<u>Ha kännedom om personcentrerad vård.</u>	Ha kunskap om och förmåga att tillämpa personcentrerad vård.	Samma som nivå 2	<u>Beroende på tjänst:</u> Kunna implementera och/eller utveckla personcentrerad vård i klinisk verksamhet.
Sjukdomslära och lab	Ha grundläggande kunskap om relevant sjukdomslära och basal förmåga att tillämpa den i sitt arbete. Ha grundläggande kunskap om vanliga labvärden i aktuell patientpopulation och förmåga att tillämpa kunskapen i sitt arbete.	Ha kunskap om relevant sjukdomslära och förmåga att tillämpa den i sitt arbete. Ha god kunskap om vanliga labvärden i aktuell patientpopulation. Visa förmåga att tolka labvärden i relation till patientens kliniska tillstånd.	Ha god kunskap om relevant sjukdomslära och förmåga att tillämpa den i sitt arbete. Kan undervisa andra. Behärska vanliga labvärden i aktuell patientpopulation samt även ha kunskap om mer ovanliga analyser. Visa förmåga att tolka labvärden i relation till patientens kliniska tillstånd och felkällor.	Samma som nivå 3.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Farmakoterapi	Ha grundläggande kunskap om farmakoterapi och kunna applicera kunskapen för optimering av läkemedelsbehandling genom att identifiera, åtgärda och förebygga vanliga läkemedelsrelaterade problem (LRP) i aktuell patientpopulation. Konsulterar senior kollega kring mer avancerade LRP och frågeställningar.	Ha god kunskap om farmakoterapi och kunna tillämpa kunskapen för optimering av läkemedelsbehandling genom att identifiera, åtgärda och förebygga läkemedelsrelaterade problem (LRP) i aktuell patientpopulation. Kan handleda kollegor/studenter.	Ha djup kunskap om farmakoterapi och kunna tillämpa kunskapen för optimering av läkemedelsbehandling genom att identifiera, åtgärda och förebygga komplexa/avancerade läkemedelsrelaterade problem (LRP) i aktuell patientpopulation. <u>Beroende på tjänst:</u> Får spontant frågor och önskemål om second opinion kring LRP och farmakoterapeutiska frågeställningar från kollegor. Kan undervisa/föreläsa i farmakoterapi.	<u>Beroende på tjänst:</u> Kunna utveckla och/eller generera ny kunskap om farmakoterapi och kunna tillämpa denna för optimering av läkemedelsbehandling genom att identifiera, åtgärda och förebygga alla sorters läkemedelsrelaterade problem (LRP) i aktuell patientpopulation. Erkänd auktoritet som rådfrågas av seniora kollegor. Får inbjudningar att föreläsa regionalt/nationellt/internationellt. Tillfrågas att ingå i expertgrupper, utarbeta behandlingsrekommendationer etc.
Specialiserad farmakoterapi	-	-	Ha djup kunskap om specialiserad farmakoterapi för aktuell patientpopulation. (Tex intensivvård, pediatrik, onkologi, psykiatri etc.)	Kunna utveckla och/eller generera ny kunskap inom specialiserad farmakoterapi för aktuell patientpopulation. (Tex intensivvård, pediatrik, onkologi, psykiatri etc.) Kan undervisa/föreläsa i aktuell specialiserad farmakoterapi.
Läkemedelsgenomgång	Uppvisar grundläggande förmåga att göra enkla- respektive fördjupade läkemedelsgenomgångar	Uppvisar förmåga att göra enkla- respektive fördjupade läkemedelsgenomgångar med god känsla för individualisering och prioritering av LRP.	Uppvisar god förmåga att göra enkla- respektive fördjupade läkemedelsgenomgångar, med god struktur och prioritering av LRP utifrån aktuell vårdkontext.	Samma som nivå 3.
Samtal med patient/anhörig	Kan ta läkemedelsanamnes av patient och/eller anhörig.	Kan ta läkemedelsanamnes av patient och/eller anhörig. Uppvisar trygghet i samtalet, kan individanpassa struktur och prioritera.	Kan ta läkemedelsanamnes av patient och/eller anhörig. Uppvisar trygghet i samtalet, kan individanpassa struktur och prioritera. Kan hantera utmanande samtal på ett bra sätt.	Samma som nivå 3
Farmaci/läkemedelsformulering	Kunskap om grundläggande principer för läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion och kvalitetskontroll av	Kunskap om grundläggande principer för läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer) och	<u>Beroende på tjänst:</u> Fördjupad kunskap om läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion och kvalitetskontroll av	<u>Beroende på tjänst:</u> Kunna utveckla och/eller generera ny kunskap om läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion och

	bruksfärdiga läkemedelsformer). Viss förmåga att kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete.	kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete.	bruksfärdiga läkemedelsformer) och kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete. Får spontant frågor och önskemål om second opinion kring dessa frågeställningar från kollegor. Kan undervisa andra.	kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer). Erkänd auktoritet inom området som rådfrågas av seniora kollegor. Får inbjudningar att föreläsa regionalt/nationellt/internationellt. Tillfrågas att ingå i expertgrupper, utarbeta rekommendationer etc.
Farmakodynamik	Ha grundläggande kunskap om farmakodynamik och viss förmåga att tillämpa farmakodynamiska principer om läkemedelspåverkan på kroppen.	Ha kunskap om farmakodynamik och kunna tillämpa farmakodynamiska principer om läkemedelspåverkan på kroppen.	<u>Beroende på tjänst:</u> Ha djup kunskap om farmakodynamik och kunna tillämpa farmakodynamiska principer om läkemedelspåverkan på kroppen i komplexa och avancerade fall. Får spontant frågor och önskemål om second opinion kring farmakodynamiska frågeställningar från kollegor. Kan undervisa andra.	<u>Beroende på tjänst:</u> Kunna utveckla och/eller generera ny kunskap om farmakodynamik och kunna tillämpa farmakodynamiska principer om läkemedelspåverkan på kroppen i komplexa och avancerade fall. Kan föra välgrundade teoretiska resonemang i situationer där evidens saknas. Erkänd auktoritet som rådfrågas av seniora kollegor. Får inbjudningar att föreläsa regionalt/nationellt/internationellt.
Farmakokinetik	Grundläggande kunskap om farmakokinetik och viss förmåga att tillämpa farmakokinetiska principer om läkemedelsupptag och omsättning i kroppen samt vid interaktioner.	Kunskap om farmakokinetik och kunna tillämpa farmakokinetiska principer om läkemedelsupptag och omsättning i kroppen samt vid interaktioner. Visa förståelse för när, hur och varför TDM ska användas och kunna göra enklare tolkningar.	God kunskap om farmakokinetik och kunna tillämpa farmakokinetiska principer om läkemedelsupptag och omsättning i kroppen samt vid interaktioner. Förmåga att beräkna och tolka TDM för enskild patient.	<u>Beroende på tjänst:</u> Djup kunskap om farmakokinetik och kunna tillämpa farmakokinetiska principer om läkemedelsupptag och omsättning i kroppen samt vid interaktioner. Förmåga att modellera och tolka avancerad TDM för enskild patient eller population.
Metoder för klinisk farmaci	Grundläggande kännedom om modeller och verktyg för klinisk farmaci.	Kan tillämpa och anpassa modeller och verktyg för klinisk farmaci utifrån evidens och aktuell verksamhet.	Samma som nivå 2	Kan utveckla och/eller skapa nya modeller och verktyg för klinisk farmaci utifrån vetenskaplig metodik.
Informatik och dokumentation	Grundläggande förmåga att använda information från journal, Pascal och andra relevanta informationssystem. Förmåga att dokumentera i journal med konsultationsstöd av senior kollega.	Förmåga att använda och tolka/värdera information från journal, Pascal och andra relevanta informationssystem. Förmåga att självständigt dokumentera i journal.	Väl förtrogen med att använda och tillgodogöra sig information från journal, Pascal och andra relevanta informationssystem. Kan "läsa mellan raderna", fylla i- och tolka/värdera informationen utifrån vårdkontext. Kan analysera olika informationssystemers förtjänster och brister.	Som nivå 3 <u>Beroende på tjänst:</u> Erkänt kompetent inom området, får inbjudan att ingå i expertgrupper, eller vara referensperson, vid utveckling av informationssystem och/eller journaldokumentation.

			Förmåga att självständigt dokumentera i journal. Förmåga att reflektera över- och/eller utveckla journalföring generellt.	
Professionellt ansvar	Tar direkt ansvar för egen farmaceutisk omsorg och rådgivning till patienten och annan vårdpersonal. Konsulterar senior kollega när så är påkallat.	Tar direkt ansvar för egen farmaceutisk omsorg och rådgivning till patienten och annan vårdpersonal.	Tar direkt ansvar för egen farmaceutisk omsorg och rådgivning till patienten och annan vårdpersonal. Kan axla ansvar för tillhandahållande av professionella tjänster och rådgivning på gruppnivå lokalt.	Tar direkt ansvar för egen farmaceutisk omsorg och rådgivning till patienten och annan vårdpersonal. Kan axla ansvar för tillhandahållande av professionella tjänster och rådgivning på gruppnivå lokalt/regionalt.
Analytisk förmåga	Kunna förstå och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser och nytta/risk samt prioritera åtgärder/LRP i vanligt förekommande situationer. Förmåga att värdera alternativ.	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser nytta/risk samt prioritera åtgärder/LRP i alla normalt förekommande situationer. Förmåga att värdera alternativ och fatta välgrundade beslut.	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser nytta/risk samt prioritera åtgärder/LRP i komplexa situationer. Förmåga att se situationer holistiskt, värdera alternativ och fatta välgrundade beslut.	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser nytta/risk samt prioritera åtgärder/LRP i komplexa och/eller dynamiska situationer. Förmåga att fatta kloka beslut i avsaknad av underlag eller när det finns motstridigt underlag.
Riskbedömning & patientsäkerhet	Kännedom om patientsäkerhetsarbete, riskbedömning och avvikelshantering.	Kunskap om patientsäkerhetsarbete och förmåga att medverka i lokal riskbedömning utifrån sannolikhet för- och konsekvens av oönskade händelser inom relevant område. Förtrogen med avvikelshantering. Kunna delta i händelseanalyser.	God kunskap om patientsäkerhetsarbete och förmåga att leda/driva lokal riskbedömning utifrån sannolikhet för- och konsekvens av oönskade händelser inom relevant område. Förtrogen med avvikelshantering. Kunna leda händelseanalyser.	Djup kunskap om patientsäkerhetsarbete. Kan identifiera revisionsbehov och leda/driva riskbedömning regionalt/nationellt. <u>Beroende på tjänst:</u> Tillfrågas att ingå i expertgrupper, utarbeta rekommendationer etc. Behärskar avvikelshantering. Kunna leda händelseanalyser.
Lagar, regelverk och avtal inom området	Kännedom om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Uppvisar förmåga att följa dessa.	Kunskap om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Kan tolka och tillämpa dessa.	God kunskap om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Kan tolka och tillämpa dessa. Uppvisar förmåga att göra medvetna och välgrundade professionella avsteg från gällande lagar, regelverk och rutiner när så är påkallat.	Kan identifiera revisionsbehov och driva översyn av lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Kan tolka och tillämpa regelverk i en större kontext för att skapa rutiner för andra yrkesutövare inom området.

Område B: Arbetsrelationer och kommunikation

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Intraprofessionell kompetens Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Kan samarbeta med kollegor inom rollen och professionen.</u>	<u>Samma som nivå 1</u>	<u>Kan skapa och utveckla samarbeten och nätverk med kollegor inom rollen och professionen lokalt/regionalt.</u>	<u>Kan skapa och utveckla samarbeten och nätverk med kollegor inom rollen och professionen nationellt/internationellt.</u>
Interprofessionell kompetens Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Har insikt om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att ingå som en medlem i ett multiprofessionellt team.</u>	<u>Har kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse för och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att arbeta som en respekterad medlem i ett multiprofessionellt team.</u>	<u>Har god kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse för och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att främja/utveckla multiprofessionellt teamwork lokalt.</u>	<u>Har god kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse för och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att främja/utveckla multiprofessionellt teamwork lokalt och/eller övergripande.</u>
Kommunikation Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar förmåga att kommunicera med olika enskilda intressenter (patienter, kollegor, vårdpersonal etc.) och därigenom vinna deras samarbetsvilja.</u>	<u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt med olika enskilda intressenter (patienter, kollegor, vårdpersonal etc.) och därigenom vinna deras förtroende och samarbetsvilja</u>	<u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt med olika grupper av intressenter (patienter, kollegor, vårdpersonal etc.) och därigenom vinna deras respekt och samarbetsvilja.</u> <u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt i utmanande situationer.</u>	<u>Förmåga att kommunicera komplex information till stora grupper av intressenter (media, patientföreningar, politiker, etc.)</u> <u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt i antagonistiska eller känsloladdade situationer.</u>
Samtalsmetodik Nivå 2–3 obligatoriska oavsett tjänst.	–	Kännedom om relevanta samtalstekniker (tex MI m.fl.) och till del kunna applicera dessa.	Kunskap om relevanta samtalstekniker (tex MI m.fl.) och kunna tillämpa dessa.	<u>Beroende på tjänst:</u> Behärska relevanta samtalstekniker och naturligt kunna tillämpa dessa.
Konsultation Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Inser egna kunskaps- och kompetensbegränsningar och konsulterar/hänvisar till annan kollega/expert när så krävs.</u>	Kan stödja studenter och/eller juniora kollegor i detta avseende.	Konsulteras spontant om frågeställningar och önskemål om second opinion.	Konsulteras spontant som erkänd auktoritet såväl internt som externt.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Område C: Ledarskap och motivation

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Professionellt driv Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	Uppvisar förmåga att motivera sig själv så att arbetsuppgifter uppfylls och man utvecklas i sin yrkesroll.	<u>Samma som nivå 1.</u>	Uppvisar förmåga att motivera sig själv och farmaceutkollegor på arbetsplatsen att utvecklas i sin yrkesroll.	Uppvisar förmåga att inspirera farmaceutkollegor i ett större sammanhang att utvecklas i sin yrkesroll.
Strukturerat arbetssätt och ledarskap Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Kunna planera och organisera aktiviteter.</u> <u>Uppvisar förmåga att prioritera egna arbetsuppgifter på ett adekvat sätt under normal arbetssituation.</u>	<u>Kunna planera och organisera aktiviteter på ett effektivt sätt. (God känsla för "good enough")</u> <u>Kunna prioritera och anpassa egna arbetsuppgifter till rådande arbetssituation och oförutsedda händelser.</u>	<u>Kunna planera, organisera och leda aktiviteter och delar av verksamheten. Exempelvis gruppchef/teamledare.</u> <u>Kunna prioritera och anpassa arbetsgruppens uppgifter till rådande arbetssituation och oförutsedda händelser.</u>	<u>Kunna planera, organisera och leda verksamheten övergripande. Exempelvis verksamhetschef.</u> <u>Kunna prioritera och anpassa verksamheten till rådande situation och oförutsedda händelser. Förmåga att leda i kriser.</u>

Område D: Tjänsteproduktion och verksamhetsutveckling

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Omvärldskunskap/analys Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha kännedom om nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation.</u>	<u>Ha förståelse för hur nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation påverkar den egna verksamheten.</u>	<u>Förmåga att anpassa och implementera nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation i den egna verksamheten.</u>	<u>Bidra till att skapa/påverka/revidera övergripande prioriteringar och omvärldsförhållanden. Detta kan exempelvis innefatta lobbyarbete eller deltagande i statliga utredningar.</u>
Tjänsteproduktion Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Bidrar till den egna verksamhetens mål uppfylls.</u>	<u>Bidrar framgångsrikt till att den egna verksamhetens mål uppfylls.</u>	<u>Ansvar för målformulering och uppföljning av den egna verksamheten.</u>	Skapa målluppföljning och uppföljning på nationell nivå.
Projekt Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar förmåga att arbeta i projekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att arbeta i projekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att driva/leda projekt lokalt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att driva/leda stora övergripande och/eller komplicerade projekt.</u>
Systematiskt förbättringsarbete Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Medverkar i utveckling av befintlig verksamhet.</u>	<u>Uppvisar förmåga att identifiera förbättringsområden och utveckla befintlig verksamhet.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att systematiskt utveckla och förbättra befintlig verksamhet och/eller utveckla ny verksamhet.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att driva systematiskt förbättringsarbete på en högre övergripande nivå.</u>

Område E: Utbildning och kompetensutveckling

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Källkritik och litteraturanvändning Nivå 1–4 är obligatoriska oavsett tjänst, med undantaget sista stycket i nivå 4.	<u>Uppvisar grundläggande förmåga att tillgodogöra sig, och kritiskt granska, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska och värdera, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska och värdera, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u> <u>Kan handleda vetenskapliga studentarbeten.</u>	<u>Behärskar vetenskaplighet och kritisk granskning och värdering av vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u> <u>Kan vara opponent vid disputation, peer reviewer till vetenskapliga publikationer och dylikt.</u>
Praktisk handledning Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	–	<u>Kan praktiskt handleda kollegor/studenter.</u>	<u>Har kunskap om handledningsmetodik och gedigen erfarenhet av att praktiskt handleda kollegor/studenter.</u>	<u>Har gedigen kunskap om handledningsmetodik och erfarenhet av att praktiskt handleda kollegor/studenter.</u> <u>Kan undervisa i praktisk handledning och/eller agera mentor för andra handledare.</u>
Undervisning Nivå 1–2 är obligatoriska oavsett tjänst,	<u>Uppvisar förmåga att genomföra utbildningsaktiviteter för kollegor och/eller andra målgrupper, exempelvis utifrån utbildningsmaterial.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att genomföra utbildningsaktiviteter för kollegor och/eller andra målgrupper.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra, examinera och utvärdera utbildningsaktiviteter.</u>	Uppvisar förmåga att utveckla och/eller ansvara för mer omfattande utbildningar inklusive val av undervisningsformer och examinationer. Tex kursansvar, programansvar vid universitet eller annan kursgivare.
Kontinuerlig fortbildning Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Tar ansvar för egen professionell utveckling genom kontinuerlig kompetensutveckling med stöd av handledare/mentor.</u>	<u>Tar ansvar för egen professionell utveckling genom kontinuerlig kompetensutveckling.</u>	<u>Faciliterar professionell utveckling hos andra.</u>	<u>Bidrar till övergripande strategier för kompetens- och professionsutveckling lokalt/nationellt.</u>
Förebild Samtliga nivåer obligatoriska oavsett tjänst	–	Uppvisar genom bemötande, uppträdande och god yrkesutövning att man fungerar som förebild.	Uppvisar förmåga att främja andra att bli goda rollmodeller och förebilder.	Som nivå 3.

Område F: Utvärdering och forskning

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Forskningsmetodik Nivå 1–2 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar grundläggande förmåga att tillgodo göra sig, och kritiskt granska, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar förmåga att tillgodo göra sig vetenskaplig litteratur och se styrkor och svagheter i forskningsmetodik.</u>	<u>Uppvisar förmåga att ge råd och konstruktiv återkoppling om forskningsmetodik. Exempelvis handleda vetenskapliga studentprojekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att ge avancerad återkoppling om forskningsmetodik. Exempelvis vara peer reviewer för vetenskapliga manus, opponent etc. Kräver egen forskarutbildning.</u>
Identifiera evidensluckor Nivå 1–2 är obligatoriska oavsett tjänst.	–	<u>Visar förmåga att identifiera EBM-frågeställningar och/eller områden där det saknas evidensgrund för praxis i aktuell verksamhet.</u>	<u>Visar förmåga att formulera adekvata och robusta forskningsfrågeställningar för att adressera identifierade evidensluckor.</u>	<u>Visar förmåga att utarbeta en framgångsrik strategi för att adressera identifierade forskningsfrågeställningar.</u>
Utvärdering/forskning Nivå 1, 2 och 3 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Medverka i uppföljning/utvärdering av praktisk verksamhet eller forskningsprojekt</u>	<u>Uppvisar förmåga att generera och sammanställa data för uppföljning/utvärdering av praktisk verksamhet. Exempelvis projekt som redovisas lokalt.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra och rapportera utvärdering av praktisk verksamhet med vetenskaplig ambition. Exempelvis projekt som redovisas med kongressposter eller artikel.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra och rapportera ett omfattande vetenskapligt utvärderings- eller forskningsprojekt. Exempelvis doktorandprojekt.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Rollområde extemporetillverkning

Karaktäriserande arbetsuppgifter rollområde extemporetillverkning

Farmaceuter verksamma inom rollområdet extemporetillverkning har som huvuduppgifter att tillverka och förse vården med extemporeläkemedel, arbeta med tillverkningsrelaterade tjänster så som kvalitetsansvar för dialys eller radiofarmakaberedning eller kliniska prövningar. De tillför även farmaceutisk expertis avseende iordningställande- och blandbarhetsfrågor till vårdteam och hälso- och sjukvården i stort. Enskilda medarbetare kan ha arbetsuppgifter som faller under flera olika roller. Iordningställande av läkemedelsberedningar på vårdenhet ingår inte i rollområde extemporetillverkning.

Rollnivåer inom rollområde extemporetillverkning och hur de uppnås

Kompetens	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4
	Viss	God	Hög	Mycket hög
Rolltitel	Junior tillverknings- -farmaceut/-receptarie/- apotekare	Tillverknings- -farmaceut/-receptarie/- apotekare	Specialiserad tillverknings- -farmaceut/-receptarie/- apotekare	Senior specialiserad tillverknings- -farmaceut/-receptarie/- apotekare
Senioritet och typiska ansvarsuppgifter	Har extemporebehörighet samt genomfört introduktion enligt uppsatt plan inklusive handledning, validering mm.	<u>Självständigt utöva rollen, medverka i utveckling, handledning av kollegor/studenter.</u> Exempelvis:	<u>Starta/driva utveckling och projekt lokalt/regionalt.</u> Övergripande ansvar för kvalitet Besitta kompetens för att hålla utbildningsaktiviteter.	Ansvar för, och medverkan i övergripande utveckling/forskning/nätverk inom extemporetillverkning och relaterade tjänster nationellt och/eller internationellt

		- Orsaksutredningar - Medverka i interna projekt - Delta i förbättringsarbete - Hantering av kliniska prövningar med beredning	<u>Ingå i expertgrupper.</u> Skapa vidareutbildning, vid behov. Rollen kan till exempel innehas av GMP/GCP-ansvarig, sakkunnig dialys/radiofarmaka samt QP för tillverkning av radioaktiva läkemedel	<u>Ledarposition/ forskningsuppdrag.</u>
Tjänst	Grundanställning som tillverknings-farmaceut/-receptarie/-apotekare	Tillverkningsfarmaceut som arbetat minst några år inom området.	<u>I förlängningen tänkt att vara en tjänst som utlyses och söks, med övergripande utvecklingsansvar (se ansvarsuppgifter).</u>	<u>I förlängningen tänkt att vara en tjänst som utlyses och söks, med övergripande forsknings-/utvecklingsansvar (se ansvarsuppgifter).</u>
Formell kompetens	Legitimerad receptarie med beredningsbehörighet eller legitimerad apotekare	Legitimerad receptarie med beredningsbehörighet eller legitimerad apotekare med viss fortbildning internt och/eller externt	Flerårig erfarenhet. Legitimerad receptarie med beredningsbehörighet eller legitimerad apotekare med fortbildning internt och externt Med särskilda utbildningar inom kvalitet och/eller inom särskilda områden som tex dialys	Mångårig erfarenhet. Legitimerad receptarie med beredningsbehörighet eller legitimerad apotekare med fortbildning internt och externt Med särskilda utbildningar inom kvalitet och/eller inom särskilda områden som tex dialys Ev forskningsmeritering

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Hur uppnås/bevisas nivå för roll?	Uppnå samtliga för enheten/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 1 i kompetensmatrisen nedan, samt uppnådd formell kompetens. Genomgått introduktionsplanen med godkänt resultat.	Uppnå samtliga för enheten/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 2 i kompetensmatrisen nedan. Hur valideringen uppnådda kompetenser ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Tillverkningserfarenhet inkl. utvecklings- och kvalitetsarbete samt handledning/utbildning. Vidareutbildning inom specialistansvar eller motsvarande. Uppnå samtliga för enheten/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 3 i kompetensmatrisen nedan. Hur valideringen av huruvida nivån uppnåtts ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Mångårig relevant erfarenhet. Uppnå samtliga för enheten/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 4 i kompetensmatrisen nedan. Hur valideringen av huruvida nivån uppnåtts ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.
---	---	---	---	--

Kompetensmatris rollområde extemporetillverkning **Område A: God professionell yrkesutövning**

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Aseptisk extemporetillverkning inkl cytostatika, kliniska prövningar och IPN/TPN	Kunna tillverka enhetens vanligaste aseptiska beredningar enligt gällande rutiner och GMP. Rapportera avvikelser. Arbeta med patientsäkerhet i fokus.	Ha god förståelse för GMP-krav. Kunna tillverka enhetens samtliga aseptiska beredningar samt utföra för- och slutkontroller. Kunna utföra daglig produktionsplanering. Kunna arbeta som jourfarmaceut. Kan medverka vid framtagande av rutiner. Kan utreda orsaker och föreslå åtgärder avseende avvikelser. Kunna utföra vissa kvalitetsrelaterade uppgifter.	Ha djup kunskap om GMP och aseptisk tillverkning samt kunna tillämpa kunskapen för optimering av läkemedelsbehandling. Tar fram tillverkningsföreskrifter och rutiner. Kunna utföra och dokumentera riskanalyser och riskbedömningar. Kunna göra bedömningar av kemisk/fysikalisk hållbarhet. Kunna göra bedömning av materials lämplighet inom läkemedelstillverkning. Kunna utföra händelseanalyser. Kunna utföra långsiktig/övergripande produktionsplanering. Kan delta i olika expertgrupper eller forum, både lokala, regionala och nationella.	Får frågor och önskemål om åsikter kring tillverkningsmetoder och andra frågeställningar inom området aseptisk tillverkning. Beroende på tjänst: kan verka som specialist inom angränsande områden som tex analyslab, riskläkemedel, validering, utrustning, renrum

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Icke steril extemporetillverkning inkl kliniska provningar	Kunna tillverka enhetens vanligaste icke sterila beredningar enligt gällande rutiner och GMP. Rapportera avvikelser. Arbeta med patientsäkerhet i fokus.	Ha god förståelse för GMP-krav. Kunna tillverka enhetens samtliga icke sterila beredningar samt utföra för- och slutkontroller. Kunna utföra daglig produktionsplanering. Kan medverka vid framtagande av rutiner. Kan utreda orsaker och föreslå åtgärder avseende avvikelser. Kunna utföra vissa kvalitetsrelaterade uppgifter.	Ha djup kunskap om GMP och icke steril extempore samt kunna tillämpa kunskapen för optimering av läkemedelsbehandling. Tar fram och fastställer tillverkningsföreskrifter och rutiner. Kunna utföra och dokumentera riskanalyser och riskbedömningar. Kunna göra bedömningar av kemisk/fysikalisk hållbarhet. Kunna göra bedömning av materials lämplighet inom läkemedelstillverkning. Kunna utföra händelseanalyser. Kunna utföra långsiktig/övergripande produktionsplanering. Kan delta i olika expertgrupper eller forum, både lokala, regionala och nationella.	Uppdaterar generella beredningsråd baserade på erfarenhet, tillgänglig dokumentation och bedömningar. Får frågor och önskemål om åsikter kring tillverkningsmetoder och andra frågeställningar inom området icke steril extempore. Beroende på tjänst: kan verka som specialist inom angränsande områden som tex analyslab, validering, utrustning, renrum
Radiofarmaka - Beredning	Kunna bereda de vanligaste radiofarmakaberedningarna enligt gällande regelverk samt rapportera avvikelser.	Självständigt kunna bereda samtliga radiofarmakaberedningar.	Ha djup kunskap om GMP och aseptisk beredning. Ha god kunskap om arbete med joniserande strålning.	Ha djupare kunskap om joniserande strålning. Är specialist och får frågor och önskemål om åsikter kring beredningsmetoder och andra

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Sveriges

Farmaceuter

Apotekarsocieteten

	Ha grundläggande kunskaper om joniserande strålning och sönderfall. Arbeta med patientsäkerhet i fokus.	Kan medverka vid framtagande av rutiner. Utreda orsaker och föreslå åtgärder avseende avvikelser. Kan arbeta med kvalitetskontroll-relaterade uppgifter.	Tar fram och fastställa beredningsföreskrifter och rutiner. Kunna utföra och dokumentera riskanalyser och riskbedömningar. Kunna utföra händelseanalyser och genomföra förebyggande åtgärder. Kunna utföra långsiktig/övergripande berednings- och underhållsplanering. Kan delta i olika expertgrupper eller forum, både lokala, regionala och nationella.	frågeställningar inom det radiofarmaceutiska området. Kan ha forskning som en del av sin tjänst.
Radiofarmaka - Tillverkning	Kunna tillverka och/eller kvalitetskontrollera de vanligaste radiofarmakaprodukterna enligt gällande regelverk samt rapportera avvikelser. Ha grundläggande kunskaper om joniserande strålning och sönderfall. Arbeta med patientsäkerhet i fokus.	Självständigt kunna tillverka och/eller kvalitetskontrollera flertalet radiofarmakaprodukter. Kan medverka vid framtagande av rutiner. Utreda orsaker och föreslå åtgärder avseende avvikelser. Kan arbeta med kvalitets-säkring.	Ha djup kunskap om GMP och aseptisk tillverkning. Ha god kunskap om arbete med joniserande strålning. Tar fram och fastställa tillverkningsföreskrifter och rutiner. Kunna utföra och dokumentera riskanalyser och riskbedömningar. Kunna utföra händelseanalyser och genomföra förebyggande åtgärder. Kunna göra bedömning av material och utrustningars lämplighet inom läkemedelstillverkning.	Ha djupare kunskap om hur en cyklotronsbaserad tillverkning fungerar. Är specialist och får frågor och önskemål om åsikter kring tillverkningsmetoder och andra frågeställningar inom det radiofarmaceutiska området. Kan ha forskning som en del av sin tjänst.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

			Kunna utföra långsiktig/övergripande produktions- och underhållsplanering. Kan delta i olika expertgrupper eller forum, både lokala, regionala och nationella.	
Kliniska provningar exkl iordningställande	Kunna utföra löpande uppgifter såsom expeditioner och inleveranser enligt gällande rutiner och GMP-/GCP-krav. Arbeta med patientsäkerhet i fokus.	Ha god förståelse för GMP- och GCP-krav. Kan medverka vid framtagande av rutiner. Hantera monitoreringsbesök.	Ta fram avtal och rutiner baserade på erfarenhet, tillgänglig dokumentation och bedömningar. Kunna utföra och dokumentera riskanalyser och riskbedömningar med god kvalitet. Kunna utföra händelseanalyser.	Vara drivande i nätverk och i expertgrupper. Rådgivande för vården och andra regioner avseende kliniska provningar.
ATMP/genterapier	Ej aktuellt	Bereda ATMP/genterapier utifrån tillverkarens anvisningar och eventuella lokala instruktioner. Arbeta med patientsäkerhet i fokus.	Ta fram avtal, rutiner, planera verksamhet och lokaler. Utföra riskbedömningar.	Vara drivande i nätverk och i expertgrupper. Rådgivande för vården och andra regioner avseende ATMP/genterapier.
IT/automatisering Nivåer 1-3 är obligatoriska oavsett tjänst.	Kunna använda de tillverkningsrelaterade IT-system/automatisering som är aktuella i verksamheten.	Väl förtrogen med de tillverkningsrelaterade IT-systemen/automatisering och kan undervisa andra inom dessa.	Har spetskompetens inom verksamhetens tillverkningsrelaterade IT-system/automatisering. Har behörighet att justera tillverkningskritiska parametrar. Är insatt i GAMP-regelverk.	Erkänd expert, få erbjudande om att ingå i expertgrupper för nyutveckling av system/automatisering.

			Medverkar i värdering, kravställning, validering, upphandling av IT-stöd/automatisering inom verksamheten.	
Sjukdomslära och farmakoterapi Nivåer 1-3 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha grundläggande kunskap om relevant sjukdomslära och farmakoterapi och basal förmåga att tillämpa dem i sitt arbete.</u>	Ha kunskap om relevant sjukdomslära och farmakoterapi och förmåga att tillämpa dem i sitt arbete.	Ha god kunskap om relevant sjukdomslära och farmakoterapi och förmåga att tillämpa dem i sitt arbete.	Samma som nivå 3.
Evidensbaserad medicin/vård Nivåer 1-3 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha kännedom om evidensbaserad medicin/vård.</u>	<u>Ha kunskap om- och förmåga att arbeta evidensbaserat, dvs förmåga att kombinera evidens med kliniskt kunnande utifrån lokal vårdenhets unika situation och önskemål.</u>	<u>Ha god kunskap om och förmåga att arbeta evidensbaserat, dvs förmåga att kombinera evidens med kliniskt kunnande utifrån vårdens unika situation och önskemål.</u>	<u>Visar förmåga att tillämpa och implementera evidens för att forma/utveckla rekommendationer på en sjukhusövergripande och/eller nationell nivå.</u>
Personcentrerad vård Nivåer 1-2 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha kännedom om personcentrerad vård.</u>	<u>Samma som nivå 1.</u>	Ha god kännedom om personcentrerad vård. Utifrån erfarenhet och kompetens tillsammans med vårdenheter planera personcentrerad vård utifrån ett tillverkningsperspektiv.	Jobba med frågor kring personcentrerad vård ur ett tillverkningsperspektiv på regional och eller nationell nivå.
Farmaci/läkemedelsformulering	Viss förmåga att kunna stödja vårdenheter i frågor kring grundläggande principer för	Förmåga att kunna stödja vårdenheter i frågor kring grundläggande principer för	Fördjupad kunskap om läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet,	Erkänd auktoritet inom området som rådfrågas av seniora kollegor. Får

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Nivåer 1-2 är obligatoriska oavsett tjänst.	läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion, och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer) och läkemedelsbärande behållares utformning.	läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion, och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer) och läkemedelsbärande behållares utformning.	framställning, biofarmaceutisk funktion och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer), läkemedelsbärande behållares utformning och kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete. Får spontant frågor och önskemål om second opinion kring dessa frågeställningar från kollegor. Kan undervisa andra.	inbjudningar att föreläsa regionalt/nationellt. Tillfrågas att ingå i expertgrupper, utarbeta rekommendationer etc.
Analytisk förmåga Nivåer 1-4 är obligatoriska oavsett tjänst.	Kunna förstå och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser och nytta/risk på en grundläggande lokal nivå i vanligt förekommande situationer. Förmåga att värdera alternativ i samråd med mer erfaren kollega.	Kunna förstå och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser och nytta/risk på en grundläggande lokal nivå i alla normalt förekommande situationer. Förmåga att självständigt värdera alternativ och fatta välgrundade beslut	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser nytta/risk i komplexa situationer lokalt såväl som regionalt. Förmåga att se situationer ur ett större regionalt perspektiv, värdera alternativ och fatta välgrundade beslut. Förmåga att fatta kloka beslut i avsaknad av underlag eller när det finns motstridigt underlag.	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser i komplexa och/eller dynamiska situationer. Förmåga att se situationer ur ett större nationellt perspektiv, värdera alternativ och fatta välgrundade beslut. Förmåga att fatta kloka beslut i avsaknad av underlag eller när det finns motstridigt underlag. Nationellt erkänd inom området.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Sveriges

Farmaceuter

Apotekarsocieteten

Transporter och Good distribution practice (GDP) Nivåer 1-4 är obligatoriska oavsett tjänst.	Viss kunskap om GDP och följer rutiner kring skickning och transport av produkter och ingående material.	God förmåga att tillämpa GDP när det gäller lämpliga förvarings- och transportlösningar.	Mycket god förmåga att tillämpa GDP när det gäller lämpliga förvarings- och transportlösningar. Applicera GDP på ett logistikflöde.	Nationella samarbeten gällande logistik och GDP.
Lagar, regelverk och avtal inom området Nivåer 1-4 är obligatoriska oavsett tjänst.	Kännedom om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Följer rutiner utarbetade utifrån dessa.	Kunna bedöma vilka avsteg från gällande rutiner/regelverk/avtal som behöver förankras hos ansvarig funktion, hur det dokumenteras mm	God kunskap om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Kan tolka och tillämpa dessa. Kunna göra medvetna och välgrundade professionella avsteg från gällande rutiner när så är påkallat.	Kan identifiera revisionsbehov och driva översyn av lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område. Kan tolka och tillämpa regelverk i en större kontext för att skapa rutiner för andra yrkesutövare inom området.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Område B: Arbetsrelationer och kommunikation

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Intraprofessionell kompetens Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Kan samarbeta med kollegor inom rollen och professionen</u>	<u>Samma som nivå 1</u>	<u>Kan skapa och utveckla samarbeten och nätverk med kollegor inom rollen och professionen lokalt/regionalt.</u>	<u>Kan skapa och utveckla samarbeten och nätverk med kollegor inom rollen och professionen nationellt/internationellt.</u>
Interprofessionell kompetens Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Har insikt om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att ingå som en medlem i ett multiprofessionellt team.</u>	<u>Har kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att arbeta som en respekterad medlem i ett multiprofessionellt team.</u>	<u>Har god kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att främja/utveckla multiprofessionellt teamarbete lokalt.</u>	<u>Har god kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att främja/utveckla multiprofessionellt teamarbete lokalt och/eller övergripande.</u>
Kommunikation Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Uppvisar förmåga att kommunicera med olika enskilda intressenter (patienter, kollegor, vårdpersonal etc) och därigenom vinna deras samarbetsvilja.	Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt med olika enskilda intressenter (patienter, kollegor, vårdpersonal etc) och därigenom vinna deras förtroende och samarbetsvilja.	Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt med olika grupper av intressenter (patienter, kollegor, vårdpersonal etc) och därigenom vinna deras respekt och samarbetsvilja.	Förmåga att kommunicera komplex information till stora grupper av intressenter (media, patientföreningar, politiker, etc) <u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt i</u>

			Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt i utmanande situationer.	antagonistiska eller känsloladdade situationer.
Konsultation Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Inser egna kunskaps- och kompetensbegränsningar och konsulterar/hänvisar till annan kollega/expert när så krävs.</u>	<u>Kan stödja studenter och/eller juniora kollegor i detta avseende.</u>	Konsulteras spontant om frågeställningar och önskemål om second opinion.	Konsulteras spontant som erkänd auktoritet såväl internt som externt.

Område C: Ledarskap och motivation

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Professionellt driv Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar förmåga att motivera sig själv så att arbetsuppgifter uppfylls och man utvecklas i sin yrkesroll.</u>	<u>Samma som nivå 1.</u>	<u>Har förmåga att motivera sig själv och farmaceutkollegor på arbetsplatsen att utvecklas i sin yrkesroll.</u>	<u>Uppvisar förmåga att inspirera farmaceutkollegor i ett större sammanhang att utvecklas i sin yrkesroll.</u>
Strukturerat arbetssätt och ledarskap Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Kunna planera och organisera aktiviteter.</u> <u>Uppvisar förmåga att prioritera egna arbetsuppgifter på ett adekvat sätt under normal arbetssituation.</u>	<u>Kunna planera och organisera aktiviteter på ett effektivt sätt. (God känsla för "good enough")</u> <u>Kunna prioritera och anpassa egna arbetsuppgifter till rådande arbetssituation och oförutsedda händelser.</u>	Kunna planera, organisera och leda aktiviteter och delar av verksamheten. Exempelvis gruppchef/teamledare eller GMP-/GCP-ansvarig <u>Kunna prioritera och anpassa arbetsgruppens uppgifter till rådande arbetssituation och oförutsedda händelser.</u>	Kunna planera, organisera och leda verksamheten övergripande. Exempelvis verksamhetschef eller övergripande process-/kvalitetsledning. <u>Kunna prioritera och anpassa verksamheten till rådande situation och oförutsedda händelser. Förmåga att leda i kriser.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Område D: Tjänsteproduktion och verksamhetsutveckling

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Omvärldskunskap/analys Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Ha kännedom om nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation.	Ha förståelse för hur nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation påverkar den egna verksamheten.	Förmåga att anpassa och implementera nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation i den egna verksamheten.	Bidra till att skapa/påverka/revidera övergripande prioriteringar och omvärldsförhållanden. Detta kan exempelvis innefatta lobbyarbete eller deltagande i statliga utredningar.
Tjänsteproduktion Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Bidra till att den egna verksamhetens mål uppfylls.	Bidra framgångsrikt till att den egna verksamhetens mål uppfylls.	Ansvar för målformulering och uppföljning av den egna verksamheten.	Skapa målformulering och uppföljning på nationell nivå.
Projekt Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Uppvisar förmåga att arbeta i projekt.	Uppvisar god förmåga att arbeta i projekt.	Uppvisar god förmåga att driva/leda projekt lokalt.	Uppvisar god förmåga att driva/leda stora övergripande och/eller komplicerade projekt.
Systematiskt förbättringsarbete Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Medverka i utveckling av befintlig verksamhet.	Uppvisar förmåga att identifiera förbättringsområden och utveckla befintlig verksamhet.	Uppvisar god förmåga att systematiskt utveckla och förbättra befintlig verksamhet och/eller utveckla ny verksamhet.	Uppvisar god förmåga att driva systematiskt förbättringsarbete på en högre övergripande nivå.

Område E: Utbildning och kompetensutveckling

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Källkritik och litteraturanvändning Nivå 1-4 är obligatoriska oavsett tjänst, med undantaget sista stycket i nivå 4.	<u>Uppvisar grundläggande förmåga att tillgodogöra sig, och kritiskt granska, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska och värdera, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska och värdera, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u> <u>Kan handleda vetenskapliga studentarbeten.</u>	<u>Behärskar vetenskaplighet och kritisk granskning och värdering av vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u> <u>Kan vara opponent vid disputation, peer reviewer till vetenskapliga publikationer och dylikt.</u>
Praktisk handledning Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	–	<u>Kan praktiskt handleda kollegor/studenter.</u>	<u>Har kunskap om handledningsmetodik och gedigen erfarenhet av att praktiskt handleda kollegor/studenter.</u>	<u>Har gedigen kunskap om handledningsmetodik och erfarenhet av att praktiskt handleda kollegor/studenter.</u> <u>Kan undervisa i praktisk handledning och/eller agera mentor för andra handledare.</u>
Undervisning Nivå 1-2 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar viss förmåga att genomföra utbildningsaktiviteter för kollegor och/eller andra målgrupper exempelvis utifrån ett färdigt material.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att genomföra utbildningsaktiviteter för kollegor och/eller andra målgrupper.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra, examinera och utvärdera utbildningsaktiviteter.</u>	<u>Uppvisar förmåga att utveckla och/eller ansvara för mer omfattande utbildningar inklusive val av undervisningsformer och examinationer. Tex kursansvar, programansvar vid universitet eller annan kursgivare.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Kontinuerlig fortbildning Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Tar ansvar för egen professionell utveckling genom kontinuerlig kompetensutveckling med stöd av handledare/mentor, såväl praktisk som teoretisk.	Tar ansvar för egen professionell utveckling genom kontinuerlig kompetensutveckling, såväl praktisk som teoretisk.	<u>Faciliterar professionell utveckling hos andra.</u>	<u>Bidrar till övergripande strategier för kompetens- och professionsutveckling lokalt/nationellt.</u>
Förebild Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	–	<u>Uppvisar genom bemötande, uppträdande och god yrkesutövning att man fungerar som förebild.</u>	<u>Uppvisar förmåga att främja andra att bli goda förebilder.</u>	<u>Samma som nivå 3.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Område F: Utvärdering och forskning

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Forskningsmetodik Nivå 1-2 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar grundläggande förmåga att tillgodogöra sig, och kritiskt granska, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar förmåga att tillgodogöra sig vetenskaplig litteratur och se styrkor och svagheter i forskningsmetodik.</u>	<u>Uppvisar förmåga att ge råd och konstruktiv återkoppling om forskningsmetodik. Exempelvis handleda vetenskapliga studentprojekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att ge avancerad återkoppling om forskningsmetodik. Exempelvis vara peer-reviewer för vetenskapliga manus, opponent etc. Kräver egen forskarutbildning.</u>
Identifiera evidensluckor Nivå 1-2 är obligatoriska oavsett tjänst.	-	<u>Visar förmåga att identifiera EBM-frågeställningar och/eller områden där det saknas evidensgrund för praxis i aktuell verksamhet.</u>	<u>Visar förmåga att formulera adekvata och robusta forskningsfrågeställningar för att adressera identifierade evidensluckor.</u>	<u>Visar förmåga att utarbeta en framgångsrik strategi för att adressera identifierade forskningsfrågeställningar.</u>
Utvärdering/forskning Nivå 1-3 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Medverka i uppföljning/utvärdering av praktisk verksamhet eller forskningsprojekt</u>	<u>Uppvisar förmåga att generera och sammanställa data för uppföljning/utvärdering av praktisk verksamhet. Exempelvis projekt som redovisas lokalt.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra och rapportera utvärdering av praktisk verksamhet med vetenskaplig ambition. Exempelvis projekt som redovisas med kongressposter eller artikel.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra och rapportera ett omfattande vetenskapligt utvärderings- eller forskningsprojekt, exempelvis doktorandprojekt.</u>

Rollområde läkemedelsförsörjning

Karaktäriserande arbetsuppgifter läkemedelsförsörjning

Farmaceuter verksamma inom läkemedelsförsörjning har som huvuduppgift att säkerställa att rätt läkemedel finns på rätt plats och av rätt kvalitet, i rätt tid, till nytta för vård och patienter. I detta arbete tas aspekter kring bland annat god läkemedelsanvändning, god läkemedelsekonomi och miljö/hållbarhet i beaktande. För att uppnå detta ska man säkerställa korrekt och författningsmässig hantering av läkemedel i logistikkedjan. Farmaceuter verksamma inom läkemedelsförsörjning kan vid behov utbilda vårdpersonal inom sitt område och är en stödfunktion till hälso- och sjukvården. De följer upp processer och användning av läkemedel, med syfte att optimera läkemedelsförsörjningen. Läkemedelsförsörjningsreceptarie/-apotekare behöver ha god kännedom på aggregerad nivå om vilka läkemedel enskild avdelning/sjukhus/region använder för att kunna utföra sitt arbete på ett bra sätt.

Läkemedelsförsörjning inbegriper all läkemedelshantering som sker fram till att iordningställandet börjar. Iordningställande och extemporetillverkning ingår alltså inte i begreppet försörjning. Enskilda medarbetare kan ha arbetsuppgifter som faller under flera olika roller.

Rollnivåer läkemedelsförsörjning och hur de uppnås

**Bedöms av arbetsgivare, gärna utifrån diskussion med exempelvis lokalfacklig organisation.*

	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Rolltitel	Junior försörjnings- -farmaceut/-receptarie/-apotekare	Försörjnings- -farmaceut/-receptarie/-apotekare	Specialiserad försörjnings- -farmaceut/-receptarie/-apotekare exv. vätskeförsörjning.	Senior specialiserad försörjnings- -farmaceut/-receptarie/-apotekare
Senioritet och typiska ansvarsuppgifter	Introduktion och arbete under handledning.	<u>Självständigt utöva rollen, medverka i utveckling, handledning av kollegor/studenter.</u>	<u>Starta/driva utveckling och projekt lokalt/regionalt.</u> Formellt ansvar för undervisning/handledning. <u>Ingå i expertgrupper.</u>	Ansvar för, och medverkan i, övergripande utveckling/forskning inom området läkemedelsförsörjning. <u>Ledarposition/forskningsuppdrag.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

			Ansvar för att läkemedelsförsörjningen uppfyller gällande lagar och författningar på regional/ vårdgivarspecifik nivå. Ett exempel på en roll där detta ansvar ingår är en vårdgivarspecifik chefapotekare.	Ytterst ansvarig inom myndigheter eller på annan nationell nivå. Ett exempel på en roll där detta ansvar ingår är en statsapotekare.
Exempel på arbetsuppgifter	Under handledning delta i att praktiskt säkerställa att rätt läkemedel finns på rätt plats, i rätt mängd och form, på olika nivåer. T.ex. farmaceutisk orderberedning, beställning, hantering av läkemedelsautomat, inventering, hantera licenser och göra plockkontroll. Under handledning genomföra sortimentsgenomgång på vårdenhet. Hantera vissa oförutsedda händelser, till exempel rester och indragningar på vårdenhet.	Delta i att praktiskt säkerställa att rätt läkemedel finns på rätt plats, i rätt mängd och form, på olika nivåer. T.ex. farmaceutisk orderberedning, hantering av läkemedelsautomat, inventering, hantera licenser och göra plockkontroll. Självständigt göra sortimentsgenomgångar (recept och rekvisition) på olika nivåer. Hantera samtliga oförutsedda händelser, på olika nivåer, till exempel rester, indragningar, avvikelser i ordinarie flödet. Delta i upphandlingar av läkemedel och försörjningslösningar. Utbilda vårdpersonal, t.ex. sjuksköterskor, assistenter och apotekstekniker om frågor som rör läkemedelshantering. Medverka i att säkerställa god förvaring av läkemedel, t.ex. följa upp efterlevnad av regelverk. Genomföra kvalitetsgranskningar avseende läkemedelshantering, delar rörande försörjning, samverkande med andra delar, för enskilda enheter. Delta i processer och projekt på regional nivå.	Ta fram och utvärdera processer för läkemedelsförsörjning, t.ex. hur oförutsedda händelser hanteras. Ansvarar för "storskalig" planering och uppföljning av försörjning/produktion enligt GDP, exempelvis. ta fram statistik, planera vätskevagnsförsörjning. Ansvarar för planering och uppföljning av tillgång till läkemedel vid särskilda händelser, t.ex. anskaffning beredskaps- och säkerhetslager. Huvudansvarig för att utreda avvikelser. Ansvara för att samordna arbetet med att ta fram läkemedelbudget. Huvudansvarig, tillsammans med övrig kompetens, för att ta fram upphandlingsunderlag för läkemedel och försörjningslösningar samt att följa upp avtal. Delta i regionala och nationella samarbeten kring läkemedelsförsörjning, t.ex. NT-råd. Ansvara för att leda arbetet med att ta fram, följa upp och uppdatera processer på regional nivå. Kan gälla alla typer av processer som rör försörjning, exv. Kvalitetsgranskning. Leda projekt inom området läkemedelsförsörjning.	Nationellt erkännande/tongivande/samordnande. Bedriva forskning. Föreläsa regionalt/nationellt/internationellt. Ingå i expertgrupper, utarbetar relevanta strategier/planer för läkemedelstillgång för olika typer av vård på en regional/nationell nivå, etc. Utveckla och/eller generera ny kunskap om optimering av sortiment och beredskapsplanering i relation till farmakoterapi på nationell nivå/samordning mellan regioner.

Tjänst	Grundanställning som försörjnings- -farmaceut/-receptarie/-apotekare.	I förlängningen bör tjänsten inkludera möjlighet till utbildning inom tjänst.	I förlängningen tänkt att vara en tjänst som <u>utlyses och söks, med övergripande utvecklingsansvar</u> (se ansvarsuppgifter).	I förlängningen tänkt att vara en tjänst som <u>utlyses och söks, med övergripande forsknings-/utvecklingsansvar</u> (se ansvarsuppgifter).
Formell kompetens	Legitimerad apotekare eller receptarie.	Legitimerad apotekare eller receptarie. Minst några års erfarenhet av arbete inom läkemedelsförsörjning. Beroende på specifik tjänst; påbörjade kurser/motsvarande i: - ekonomi/hälsoekonomi, - IT/informatik, - logistik, - kravhantering/upphandling.	Flerårig erfarenhet av arbete inom läkemedelsförsörjning. Beroende på specifik tjänst; genomförda kurser/motsvarande exempelvis: - ekonomi/hälsoekonomi, - IT/informatik, - logistik, - kravhantering/upphandling. - Good Distribution Practice Även fördjupade kurser i klinisk farmaci och sjukvårdsfarmaci kan vara fördelaktiga.	Med fördel forskningsmeritering. Mångårig erfarenhet av arbete inom läkemedelsförsörjning. Beroende på specifik tjänst; genomförda kurser/motsvarande i: - ekonomi/hälsoekonomi, - IT/informatik, - logistik, - kravhantering/upphandling. Även fördjupade kurser i klinisk farmaci och sjukvårdsfarmaci kan vara fördelaktiga.
Hur uppnås/bevisas nivå för roll?	Uppnå samtliga för rollen/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 1 i kompetensmatrisen nedan, samt uppnådd formell kompetens. Hur valideringen uppnådda kompetenser ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Uppnå samtliga för rollen/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 2 i kompetensmatrisen nedan, samt uppnådd formell kompetens. Beroende på tjänst, kurser enligt ovan, om möjligt på universitet. Hur valideringen uppnådda kompetenser ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Relevant erfarenhet inkl. utvecklingsarbete och handledning/utbildning. Beroende på tjänst, kurser enligt ovan, om möjligt på universitet. Uppnå samtliga för rollen/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 3 i kompetensmatrisen nedan, samt uppnådd formell kompetens. Hur valideringen av huruvida nivån uppnåtts ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.	Mångårig relevant erfarenhet. Uppnå samtliga för rollen/tjänsten aktuella kompetenser på nivå 4 i kompetensmatrisen nedan, samt uppnådd formell kompetens. Beroende på tjänst, kurser enligt ovan, om möjligt på universitet. Hur valideringen av huruvida nivån uppnåtts ska/bör ske är i dagsläget inte fastställt.

Kompetensmatris rollområde försörjning

Område A: God professionell yrkesutövning

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Good distribution practice (GDP) Alla nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Viss kunskap om GDP.	God förmåga att tillämpa GDP när det gäller lämpliga förvarings- och transportlösningar.	Mycket god förmåga att tillämpa GDP när det gäller lämpliga förvarings- och transportlösningar. Applicera GDP på ett logistikflöde.	Nationella samarbeten gällande GDP.
Logistik Alla nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Ha god kunskap om aktuella logistiska läkemedelsflöden för verksamheten	God kunskap om logistik. Förmåga att agera på förutsedda och oförutsedda händelser i logistikflödet, exempelvis planering vid röda dagar eller leveransstörningar. Kan t.ex. innebära att man har förmåga att hantera partsinfo och zonindelningar.	Hög kunskap om logistik. Förmåga att organisera vätskevagnsflöden, backflöden, restorderloggar, systemstödskravställning. Ansvara för större lokala eller regionala logistikflöden. Kan t.ex. innebära att man har förmåga att hantera partsinfo och zonindelningar i en mer komplex situation.	Mycket hög kunskap om logistik. Förmåga att samordna nationella insatser.
Hälsoekonomi	Viss kunskap om hälsoekonomi.	God kunskap om hälsoekonomi. Förmåga att analysera och bedöma hälsoeffekter och kostnader för att möjliggöra rationella beslut för enskilda vårdenheter.	God kunskap om hälsoekonomi. Förmåga att analysera och bedöma hälsoeffekter och kostnader för att möjliggöra rationella beslut för större verksamheter eller regionalt.	Hög kunskap om hälsoekonomi. Förmåga att analysera och bedöma hälsoeffekter och kostnader för att möjliggöra rationella beslut på nationell nivå.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Sveriges

Farmaceuter

Apotekarsocieteten

Evidensbaserad medicin/vård Nivå 1–3, undantaget sista stycket i nivå 3, är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha kännedom om evidensbaserad medicin/vård.</u>	<u>Ha kunskap om och förmåga att arbeta evidensbaserat, dvs förmåga att kombinera evidens med kliniskt kunnande utifrån lokal vårdenhets unika situation och önskemål.</u>	<u>Ha god kunskap om och förmåga att arbeta evidensbaserat, dvs förmåga att kombinera evidens med kliniskt kunnande utifrån vårdens unika situation och önskemål.</u> God kunskap innefattar förtrogenhet med relevant teori och metoder för evidensbaserad medicin.	<u>Visar förmåga att tillämpa och implementera evidens för att forma/utveckla rekommendationer på en sjukhusövergripande och/eller nationell nivå.</u>
Personcentrerad vård Nivå 1–2 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha kännedom om personcentrerad vård.</u>	<u>Samma som nivå 1.</u>	Samma som nivå 1.	Samma som nivå 1.
Sjukdomslära och farmakoterapi Nivå 1–3 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Ha grundläggande kunskap om relevant sjukdomslära och förmåga att tillämpa den i sitt arbete.</u> <u>Ha grundläggande kunskap om farmakoterapi och kunna applicera kunskapen för optimering av sortiment och beredskapsplanering.</u>	Ha kunskap om relevant farmakoterapi och kunna tillämpa kunskapen för optimering av sortiment och beredskapsplanering.	Ha god kunskap om farmakoterapi och kunna tillämpa kunskapen för optimering av sortiment och beredskapsplanering. Kunna svara på frågor och önskemål om second opinion kring sortimentsanpassning, restnoteringshantering/ersättningsvara samt beredskapsuppbyggnad från kollegor och verksamheter inom vården.	<u>Beroende på tjänst:</u> Kunna utveckla och/eller generera ny kunskap om optimering av sortiment och beredskapsplanering i relation till farmakoterapi på nationell nivå/samordning mellan regioner. Erkänd auktoritet som rådfrågas av seniora kollegor.
Farmaci/läkemedelsformulering Nivå 1–2 är obligatoriska oavsett tjänst.	Kunskap om grundläggande principer för läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion, och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer) och läkemedelsbärande behållares utformning. Viss förmåga att kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete.	Kunskap om grundläggande principer för läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer), läkemedelsbärande behållares utformning och kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete.	Fördjupad kunskap om läkemedelsformulering (utformning, blandbarhet, framställning, biofarmaceutisk funktion och kvalitetskontroll av bruksfärdiga läkemedelsformer), läkemedelsbärande behållares utformning och kunna tillämpa dessa kunskaper i dagligt arbete.	Samma som nivå 3.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Farmakodynamik	Kunskap om farmakodynamik och kunna tillämpa farmakodynamiska principer om läkemedelspåverkan på kroppen.	Samma som nivå 1	Samma som nivå 1	Samma som nivå 1
Farmakokinetik	Kunskap om farmakokinetik och kunna tillämpa farmakokinetiska principer om läkemedelsupptag och omsättning i kroppen samt vid interaktioner.	Samma som nivå 1	Samma som nivå 1	Samma som nivå 1
Metoder för klinisk farmaci	Grundläggande kännedom om modeller och verktyg för klinisk farmaci.	Samma som nivå 1	Samma som nivå 1	Samma som nivå 1
Informatik och dokumentation Nivå 1–3 är obligatoriska oavsett tjänst.	Kännedom om läkemedelsinformatik. Grundläggande förmåga att använda relevanta informationssystem, t.ex. journal, dossystem och lagerhanterings-/inköpssystem.	Grundläggande kunskaper i läkemedelsinformatik. God förmåga att använda relevanta informationssystem, t.ex. journal, dossystem och lagerhanterings-/inköpssystem. Förmåga att värdera, tolka och använda information från relevanta informationssystem, t.ex. journal, dossystem och lagerhanterings-/inköpssystem.	Goda kunskaper i läkemedelsinformatik. God förmåga att använda relevanta informationssystem, t.ex. journal, dossystem och lagerhanterings-/inköpssystem. Väl förtrogen med att använda och tillgodogöra sig information från relevanta informationssystem, t.ex. journal, dossystem och lagerhanterings-/inköpssystem. Kan "läsa mellan raderna", fylla i och tolka/värdera informationen utifrån vårdkontext. Kan analysera olika informationssystemers förtjänster och brister.	Som nivå 3 Erkänt kompetent inom området, får inbjudan att ingå i expertgrupper, eller vara referensperson, vid utveckling av relevanta informations- och styrsystem på nationell nivå.
Professionellt ansvar	Tar direkt ansvar för sina arbetsuppgifter och kontakter med vårdpersonal. Konsulterar mer erfaren kollega när så är påkallat.	Tar direkt ansvar för sina arbetsuppgifter och kontakter med vårdpersonal. Kan axla ansvar för tillhandahållande av professionella tjänster och rådgivning/utbildning/uppföljning på gruppnivå lokalt.	Tar direkt ansvar för sina arbetsuppgifter och kontakter med vårdpersonal/ekonomi/expertgrupper (ex. terapigrupper, inköpsstyrgrupper). Kan axla ansvar för tillhandahållande av professionella tjänster och rådgivning/utbildning/uppföljning på regional nivå.	Tar direkt ansvar för sina arbetsuppgifter och kontakter med vårdpersonal/ekonomi/expertgrupper/andra regioner (ex. terapigrupper, inköpsstyrgrupper). Kan axla ansvar för tillhandahållande av professionella tjänster och rådgivning/utbildning/uppföljning på regional/nationell nivå.

Analytisk förmåga Alla nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Kunna förstå och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser och nytta/risk på en grundläggande lokal nivå i vanligt förekommande situationer. Förmåga att värdera alternativ i samråd med mer erfaren kollega.	Kunna förstå och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser och nytta/risk på en grundläggande lokal nivå i alla normalt förekommande situationer. Förmåga att självständigt värdera alternativ och fatta välgrundade beslut.	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser nytta/risk i komplexa situationer lokalt såväl som regionalt. Förmåga att se situationer ur ett större regionalt perspektiv, värdera alternativ och fatta välgrundade beslut. Förmåga att fatta kloka beslut i avsaknad av underlag eller när det finns motstridigt underlag.	Kunna analysera och bryta ned frågor/problem i sina beståndsdelar. Kunna se sammanhang, bedöma konsekvenser i komplexa och/eller dynamiska situationer. Förmåga att se situationer ur ett större nationellt perspektiv, värdera alternativ och fatta välgrundade beslut, Förmåga att fatta kloka beslut i avsaknad av underlag eller när det finns motstridigt underlag. Nationellt erkänd inom området.
Riskbedömning & patientsäkerhet Nivå 1–3 är obligatoriska oavsett tjänst.	Kännedom om patientsäkerhetsarbete, riskbedömning och avvikelshantering. Förmåga att rapportera avvikelser.	Kunskap om patientsäkerhetsarbete och förmåga att medverka i lokal riskbedömning utifrån sannolikhet för och konsekvens av oönskade händelser inom relevant område. Förtrogen med avvikelshantering. Kunna delta i händelseanalyser.	God kunskap om patientsäkerhetsarbete och förmåga att leda/driva lokal riskbedömning utifrån sannolikhet för och konsekvens av oönskade händelser inom relevant område. Väl förtrogen med avvikelshantering. Kunna leda händelseanalyser.	Mycket hög kunskap om patientsäkerhetsarbete. Kan identifiera revisionsbehov och leda/driva riskbedömning regionalt/nationellt. Tillfrågas att ingå i expertgrupper, utarbeta rekommendationer etc. Väl förtrogen med avvikelshantering. Kunna leda händelseanalyser.
Lagar, regelverk och avtal inom området Alla nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	Kännedom om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område, t.ex. hantering, inkl. förvaring, av läkemedel, samt regelverk som styr sjukvården och dess organisation. Uppvisar förmåga att följa dessa. Kan under handledning vara delaktig i beslut kring fördelning mellan patientgrupper vid begränsad tillgång.	Kunskap om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område, t.ex. hantering, inkl. förvaring, av läkemedel samt regelverk som styr sjukvården och dess organisation. Kan tolka och tillämpa dessa. Kan vara delaktig i beslut kring fördelning av läkemedelsvolym vid begränsad tillgång lokal nivå.	God kunskap om lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område t.ex. hantering, inkl. förvaring, av läkemedel samt regelverk som styr sjukvården och dess organisation. Kan tolka och tillämpa dessa. Kunna göra medvetna och välgrundade professionella avsteg från gällande lagar, regelverk och rutiner när så är påkallat. Kan vara drivande i beslut kring fördelning mellan patientgrupper vid begränsad tillgång på förvaltnings- och regionalnivå.	Kan identifiera behov av förändring samt driva påverkansarbete för översyn av lagar, föreskrifter och avtal samt etiska och professionella ramverk som gäller för yrkesutövning inom aktuellt område t.ex. hantering, inkl. förvaring, av läkemedel samt regelverk som styr sjukvården och dess organisation. Kan tolka och tillämpa regelverk i en större kontext för att skapa rutiner för andra yrkesutövare inom området. Kan vara drivande i beslut kring fördelning mellan patientgrupper vid begränsad tillgång förvaltnings, regional och nationell nivå.
Läkemedelsstatistik och uppföljning Nivå 1–3 är obligatoriska oavsett tjänst.	Grundläggande kännedom om läkemedelsstatistik och verktyg för uppföljning.	God kännedom om läkemedelsstatistik och verktyg för uppföljning och förmåga att använda detta i sitt arbete.	God kännedom om läkemedelsstatistik och verktyg för uppföljning och förmåga att använda detta i sitt arbete.	God kännedom om läkemedelsstatistik och verktyg för uppföljning och förmåga att använda detta i sitt arbete.

	Under handledning, demonstrera grundläggande förmåga att göra enkla respektive fördjupade sortimentsgenomgångar som styrs av ekonomi (upphandlingsefterlevnad, terapirekommendationer), leveransstabilitet och användbarhet.	Uppvisar förmåga att göra enkla respektive fördjupade sortimentsgenomgångar med god känsla för enskild verksamhetsanpassning och prioritering av olika vårdområden. Dessa styrs av ekonomi (upphandlingsefterlevnad, terapirekommendationer), leveransstabilitet och användbarhet.	Förmåga att utföra komplexare analyser på övergripande nivå för förvaltning eller på regional nivå. Exempelvis kopplat till beredskap eller frågor relaterade till upphandling. Besitter djupgående förmåga och kunskap kring sortimentsplanering på förvaltning/regional nivå. Dessa styrs av ekonomi (upphandlingsefterlevnad, terapirekommendationer), leveransstabilitet och användbarhet.	Samma som nivå 3 fast för nationell/internationell nivå. Erkänd auktoritet som rådfrågas av seniora kollegor. Får inbjudningar att föreläsa regionalt/nationellt/internationellt. Tillfrågas att ingå i expertgrupper, utarbeta relevanta strategier/planer för läkemedelstillgång för olika typer av vård på en regional/nationell nivå, etc.
--	--	--	---	--

Område B: Arbetsrelationer och kommunikation

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Intraprofessionell kompetens Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Kan samarbeta med kollegor inom rollen och professionen.</u>	<u>Samma som nivå 1.</u>	<u>Kan skapa och utveckla samarbeten och nätverk med kollegor inom rollen och professionen lokalt/regionalt.</u>	<u>Kan skapa och utveckla samarbeten och nätverk med kollegor inom rollen och professionen nationellt/internationellt.</u>
Interprofessionell kompetens Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Har insikt om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roller.</u> <u>Har förmåga att ingå som en medlem i ett multiprofessionellt team.</u>	<u>Har kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roll.</u> <u>Har förmåga att arbeta som en respekterad medlem i ett multiprofessionellt team.</u> Förmåga att vägleda företrädare från andra professioner kring oförutsedda händelser i logistikflödet.	<u>Har god kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roll.</u> <u>Har förmåga att främja/utveckla multiprofessionellt teamarbete lokalt.</u> Har god förmåga att vägleda företrädare från andra professioner kring oförutsedda händelser i logistikflödet.	<u>Har god kunskap om andra relevanta professioners kompetens. Har förståelse och respekt för dessa professioners funktion och roll.</u> <u>Har förmåga att främja/utveckla multiprofessionellt teamarbete lokalt och/eller övergripande.</u> Har mycket god förmåga att vägleda företrädare från andra professioner kring oförutsedda händelser i logistikflödet.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Kommunikation Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	Uppvisar förmåga att kommunicera med olika enskilda intressenter (t.ex. kollegor, apoteksleverantör, vårdpersonal etc.) och därigenom vinna deras samarbetsvilja.	Uppvisar förmåga att framgångsrikt kommunicera med olika enskilda intressenter (t.ex. kollegor, apoteksleverantör, vårdpersonal etc.) och därigenom vinna deras förtroende och samarbetsvilja.	Uppvisar förmåga att framgångsrikt kommunicera med olika grupper av intressenter (t.ex. kollegor, apoteksleverantör, vårdpersonal etc.) och därigenom vinna deras respekt och samarbetsvilja. <u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt i utmanande situationer.</u>	Förmåga att kommunicera komplex information till stora grupper av intressenter (t.ex. media, patientföreningar, politiker, etc.) <u>Uppvisar förmåga att kommunicera framgångsrikt i antagonistiska eller känsloladdade situationer.</u>
Konsultation Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Inser egna kunskaps- och kompetensbegränsningar och konsulterar/hänvisar till annan kollega/expert när så krävs.</u>	<u>Kan stödja studenter och/eller juniora kollegor i detta avseende.</u>	<u>Konsulteras spontant om frågeställningar och önskemål om second opinion.</u>	<u>Konsulteras spontant som erkänd auktoritet såväl internt som externt.</u>

Område C: Ledarskap och motivation

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Professionellt driv Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Uppvisar förmåga att motivera sig själv så att arbetsuppgifter uppfylls och man utvecklas i sin yrkesroll.</u>	Samma som nivå 1.	<u>Har förmåga att motivera sig själv och farmaceutkollegor på arbetsplatsen att utvecklas i sin yrkesroll.</u>	<u>Uppvisar förmåga att inspirera farmaceutkollegor i ett större sammanhang att utvecklas i sin yrkesroll.</u>
Strukturerat arbetssätt och ledarskap Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Kunna planera och organisera aktiviteter.</u> <u>Uppvisar förmåga att prioritera egna arbetsuppgifter på ett adekvat sätt under normal arbetssituation.</u>	<u>Kunna planera och organisera aktiviteter på ett effektivt sätt. (God känsla för "good enough")</u> <u>Kunna prioritera och anpassa egna arbetsuppgifter till rådande arbetssituation och oförutsedda händelser.</u>	Kunna planera, organisera och leda aktiviteter och delar av verksamheten, exempelvis gruppchef eller teamledare. <u>Kunna prioritera och anpassa arbetsgruppens uppgifter till rådande arbetssituation och oförutsedda händelser.</u>	Kunna planera, organisera och leda verksamheten övergripande, exempelvis verksamhetschef. <u>Kunna prioritera och anpassa verksamheten till rådande situation och oförutsedda händelser. Förmåga att leda i kriser.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Område D: Tjänsteproduktion och verksamhetsutveckling

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Omvärldskunskap/analys Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Ha kännedom om nationell och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation.</u>	<u>Ha förståelse för hur nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation påverkar den egna verksamheten.</u>	<u>Förmåga att anpassa och implementera nationella och lokala prioriteringar och annan relevant omvärldsinformation i den egna verksamheten.</u>	<u>Bidra till att skapa/påverka/revidera övergripande prioriteringar och omvärldsförhållanden. Detta kan exempelvis innefatta lobbyarbete eller deltagande i statliga utredningar.</u>
Tjänsteproduktion Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Bidrar till att den egna verksamhetens mål uppfylls.</u>	<u>Bidrar framgångsrikt till att den egna verksamhetens mål uppfylls.</u>	<u>Ansvar för målformulering och uppföljning av den egna verksamheten.</u>	<u>Skapa målformulering och uppföljning på nationell nivå.</u>
Projekt Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Uppvisa förmåga att arbeta i projekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att arbeta i projekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att driva/leda projekt lokalt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att driva/leda stora övergripande och/eller komplicerade projekt.</u>
Systematiskt förbättringsarbete Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	<u>Medverkar i utveckling av befintlig verksamhet.</u>	<u>Uppvisar förmåga att identifiera förbättringsområden och utveckla befintlig verksamhet.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att systematiskt utveckla och förbättra befintlig verksamhet och/eller utveckla ny verksamhet.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att driva systematiskt förbättringsarbete på en högre övergripande nivå.</u>

Område E: Utbildning och kompetensutveckling

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Källkritik och litteraturanvändning Nivå 1–4 är obligatoriska oavsett tjänst, med undantaget sista stycket i nivå 4.	<u>Uppvisar grundläggande förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska och värdera vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt granska och värdera vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u> <u>Kan handleda vetenskapliga studentarbeten.</u>	<u>Behärskar vetenskaplighet och kritisk granskning och värdering av vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u> <u>Kan vara opponenter vid disputation, peer reviewer till vetenskapliga publikationer och dylikt.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Sveriges

Farmaceuter

Apotekarsocieteten

Praktisk handledning Samtliga nivåer är obligatoriska oavsett tjänst.	-	<u>Kan praktiskt handleda kollegor/studenter.</u>	<u>Har kunskap om handledningsmetodik och gedigen erfarenhet av att praktiskt handleda kollegor/studenter.</u>	<u>Har gedigen kunskap om handledningsmetodik och erfarenhet av att praktiskt handleda kollegor/studenter. Kan undervisa i praktisk handledning och/eller agera mentor för andra handledare.</u>
Undervisning Nivå 1–2 är obligatorisk oavsett tjänst	<u>Uppvisar viss förmåga att genomföra utbildningsaktiviteter för kollegor och/eller andra målgrupper, exempelvis utifrån ett utbildningsmaterial.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att genomföra utbildningsaktiviteter för kollegor och/eller andra målgrupper.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra, examinera och utvärdera utbildningsaktiviteter.</u>	<u>Uppvisar förmåga att utveckla och/eller ansvara för mer omfattande utbildningar inklusive val av undervisningsformer och examinationer. Tex kursansvar, programansvar vid universitet eller annan kursgivare.</u>
Kontinuerlig fortbildning Alla nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	Tar ansvar för egen professionell utveckling genom kontinuerlig kompetensutveckling med stöd av handledare/mentor.	Tar ansvar för egen professionell utveckling genom kontinuerlig kompetensutveckling.	<u>Faciliterar professionell utveckling hos andra.</u>	<u>Bidrar till övergripande strategier för kompetens- och professionsutveckling lokalt och nationellt.</u>
Förebild Alla nivåer är obligatoriska oavsett tjänst	-	Uppvisar genom bemötande, uppträdande och god yrkesutövning att man fungerar som förebild.	Uppvisar förmåga att främja andra att bli goda förebilder.	Samma som nivå 3.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Område F: Utvärdering och forskning

Reell kompetens	Nivå 1 Viss	Nivå 2 God	Nivå 3 Hög	Nivå 4 Mycket hög
Forskningsmetodik Nivå 1 och 2 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Uppvisar grundläggande förmåga att tillgodogöra sig, och kritiskt granska, vetenskaplig litteratur och andra kunskapskällor.</u>	<u>Uppvisar förmåga att tillgodogöra sig vetenskaplig litteratur och se styrkor och svagheter i forskningsmetodik.</u>	<u>Uppvisar förmåga att ge råd och konstruktiv återkoppling om forskningsmetodik. Exempelvis handleda vetenskapliga studentprojekt.</u>	<u>Uppvisar god förmåga att ge avancerad återkoppling om forskningsmetodik. Exempelvis vara peer-reviewer för vetenskapliga manus, opponent etc. Kräver egen forskarutbildning.</u>
Identifiera evidensluckor Nivå 1 och 2 är obligatoriska oavsett tjänst.	-	<u>Visar förmåga att identifiera EMB-frågeställningar och/eller områden där det saknas evidensgrund för praxis i aktuell verksamhet.</u>	<u>Visar förmåga att formulera adekvata och robusta forskningsfrågeställningar för att adressera identifierade evidensluckor.</u>	<u>Visar förmåga att utarbeta en framgångsrik strategi för att adressera identifierade forskningsfrågeställningar.</u>
Utvärdering/forskning Nivå 1,2 och 3 är obligatoriska oavsett tjänst.	<u>Medverka i uppföljning/utvärdering av praktisk verksamhet eller forskningsprojekt.</u>	<u>Uppvisar förmåga att generera och sammanställa data för uppföljning/utvärdering av praktisk verksamhet. Exempelvis projekt som redovisas lokalt.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra och rapportera utvärdering av praktisk verksamhet med vetenskaplig ambition. Exempelvis projekt som redovisas med kongressposter eller artikel.</u>	<u>Uppvisar förmåga att planera, genomföra och rapportera ett omfattande vetenskapligt utvärderings- eller forskningsprojekt. Exempelvis doktorandprojekt.</u>

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Bilaga 1. Bakgrund FRIHSK-projektet och arbetet med rollbeskrivningar

Syfte och mål med FRIHSK-projektet

Det så kallade FRIHSK-projektet (Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården) startades 2017/2018 av styrelsen i Sveriges Farmaceuters offentligsektion tillsammans med styrelsen för sektionen för sjukvårdsfarmaci (samordnande Celina Sving) inom Apotekarsocieteten (samordnande Matts Balgård). Målet med FRIHSK-arbetet var, och är, att beskriva olika roller för farmaceuter inom hälso- och sjukvården inklusive vilken reell och formell kompetens som bör krävas för respektive nivå av rollen, med syftet att utveckla den farmaceutiska professionen inom hälso- och sjukvården lokalt och nationellt. Bakom detta ligger ett antagande att tydligt definierade yrkesroller bidrar till bättre förutsättningar för kompetens-, karriär- och löneutveckling och stöd för arbetsgivare att rekrytera rätt person till rätt tjänst, till större nytta för patienter.

FRIHSK-projektets ramverk är förslag till en struktur att långsiktigt arbeta mot.

FRIHSK-ramverket kan bidra till att främja karriär- och kompetensutveckling för farmaceuter, vilket torde göra regionerna till mer attraktiva arbetsgivare. Syftet i stort är att tydliggöra och säkra farmaceuters kompetens för respektive roll inom hälso- och sjukvården, till gagn för patienter.

I dokumentet ”Process rollframtagning” kan du läsa mer om processen kring ramverket och hur roller fastställs/uppdateras.

Arbetssätt och mål

I den inledande fasen identifierades sex preliminära roller för farmaceuter i en rapport (tidigare redovisad och utskickad till referensgruppen). Dessa togs fram efter en bred inventering av hur farmaceuters roller såg ut i olika regioner, workshop på en nätverksträff för regionanställda farmaceuter samt referensrunda.

Därefter togs beslutet att behandla en roll i taget, med start i rollområdet klinisk farmaci. Den föreslagna rollbeskrivningen för klinisk farmaci prioriterades först, då detta är vanligt och det fanns engagerade farmaceuter villiga att arbeta med rollen.

Arbetsgruppens förslag till rollbeskrivning för rollområdet klinisk farmaci publiceras under våren 2022 och finns bl.a. på www.sverigesfarmaceuter.se. Arbetsgruppen är medveten om att denna kommer behöva förfinas och har i samband med publiceringen också en plan för att följa upp och revidera rollbeskrivningen efter 6–12 månader. På samma sida som ovan finns en beslutad processbeskrivning som reglerar hur roller inom FRIHSK-ramverket ska tas fram och revideras.

FRIHSK projektgrupp extemporetillverkning

Projektgruppen har varit brett sammansatt med representanter från både regioner, Apoteket AB, Medovia och APL, alla med lång erfarenhet av olika delar inom extemporetillverkning. Nedanstående lista beskriver de som över tid aktivt bidragit till gruppens arbete. Sammanhållande för gruppens arbete var Anna Skrinning från Apotekarsocieteten sektion för sjukvårdsfarmaci. Information och inbjudan till deltagande skickades ut via mail till samtliga aktörer på marknaden.

Projektgruppen har bestått av:

- Anna Skrinning, leg. apotekare, Region Värmland samt Sektionen för sjukvårdsfarmacis styrelse, Apotekarsocieteten
- Anna-Karin Grenholm, leg. receptarie, Apoteket AB
- Elisabet Pokosta, leg. apotekare, Region Västernorrland
- Jonas Holmén, leg. apotekare, Region Västra Götaland
- Karin Hellström, leg. receptarie, Region Uppsala
- Malahat Pirjani, leg. receptarie, Apotek Produktion & Laboratorier
- Maria Melin, leg. receptarie, Medovia
- Matts Balgård, leg. apotekare, Region Uppsala samt Sektionen för sjukvårdsfarmacis styrelse, Apotekarsocieteten

Förslag till roll skickades ut till regionanställda farmaceuter, bl.a. via NFRK samt till övriga aktörer via mail. Svar inkom från 15 regioner och bearbetades av projektgruppen tillsammans med projektgruppen för försörjningsrollen.

FRIHSK arbetsgrupp läkemedelsförsörjning

Projektgruppen har till viss del ändrat sammansättning över tid, men har senare delen av projektet bestått av sex farmaceuter i olika roller från flera regioner, med olika lång erfarenhet framför allt inom området läkemedelsförsörjning. Nedanstående lista beskriver de som över tid aktivt bidragit till gruppens arbete. Sammanhållande för gruppens arbete var Celina Sving från Sveriges Farmaceuter. Det har skickats ut information om arbetet via nätverksmejl för offentliganställda farmaceuter, med uppmaning att engagera sig. Alla som har velat engagera sig har också fått göra det, på det sätt de önskat.

Projektgruppen har bestått av:

- Celina Sving, leg. apotekare, Region Uppsala, samt offentligutskottets styrelse, Sveriges Farmaceuter
- Tomas Lundkvist, leg. apotekare, VGR
- Linda Åkerblad, leg. receptarie, Region Östergötland
- Oskar Dixelius, leg. apotekare, Akademiska sjukhuset
- Ellen Embring, leg. apotekare, Akademiska sjukhuset
- Kerstin Åkesson Thim, leg. receptarie, Region Skåne
- Ute Lundgren, leg. apotekare, Region Stockholm

Förslag till roll skickades ut till regionanställda farmaceuter, bl.a. via NFRK. Svar inkom från 15 regioner och bearbetades av projektgrupp, samt gemensamt med tillverkningsgrupp. Slutlig version arbetades därefter fram av projektgrupp, tillsammans med tillverkningsgrupp.

Harmoniseringsarbete FRIHSK 2025–2026

I samband med arbetet med försörjnings- och tillverkningsroller uppdaterades och harmoniserades FRIHSK-ramverket på följande sätt:

- tillverkade gemensam användarhandledning,
- såg över och harmoniserade vilka delar som är/bör vara lika oavsett roll, och stök under gemensamma delar i kompetensmatris,
- slog ihop roller till ett dokument.

Inspiration för arbetet inom FRIHSK

Region Stockholms roller

Region Stockholm har ett utvecklat arbete för strategisk kompetensplanering inom vilket man har utarbetat roller och karriärstegar för många olika funktioner och professioner i vården. Arbetsgruppen har valt utgå från de roller som utarbetats av regionen och använda samma definitioner för kompetensnivåer (viss, god, hög, mycket hög).

Karriärprogression inspirerad av Royal Pharmaceutical Society

Region Stockholms roller beskriver enbart önskad kompetensnivå och fångar inte karriärprogressionen från junior till senior utövare av rollen, vilket var ett viktigt syfte med FRIHSK-projektet. Därför har brittiska Royal Pharmaceutical Society's Advanced Pharmacy Framework (APF) varit en annan viktig inspirationskälla i arbetet. APF är ett generellt ramverk för karriärprogression inom farmaci med tre kompetensnivåer. APF är rolloberoende och rollspecifika kompetenser behöver sålunda beskrivas i separata dokument i Storbritannien. Ett sådant exempel är Critical Care Expert professional practice curriculum för kliniska intensivvårdsapotekare. Projektgruppen har anammat de sex kompetensområdena och delar av taxonomin för kompetensprogression från APF, men har lagt till en fjärde kolumn i matrisen för att harmonisera med kompetensnivåerna viss, god, hög och mycket hög.

Rollspecifika kompetenser ur APS vilande certifiering i klinisk farmaci och EAHP:s ramverk

Vi har också valt att inkludera rollspecifika kompetenser. För rollen klinisk farmaceut återfinns dessa karaktäriserande rollspecifika kompetenser främst inom område A (god professionell yrkesutövning) och område B (arbetsrelationer och kommunikation). Apotekarsocieteten tidigare certifiering i klinisk farmaci och EAHP:s competency framework för sjukvårdsfarmaci har varit inspirationskällor för de rollspecifika kompetenserna, med målet att den svenska nationella rollbeskrivningen för klinisk farmaceut inte divergerar från kommande europastandard. Koppling mellan karriärprogression och tjänst och lön, med inspiration från läkarkårens karriärprogression hänger ihop med frågor om formella- och reella kompetenskrav för avancemang till ny nivå, kontroll och validering av kompetensnivå, tjänster och lönestruktur.

Dessa är viktiga enligt Royal Pharmaceutical Society's Advanced Pharmacy Framework.

Tillgänglig via: <https://www.rpharms.com/resources/frameworks/advanced-pharmacy-framework-apf>

4 Royal Pharmaceutical Society, Critical Care Expert professional practice curriculum.

Tillgänglig via: <https://www.rpharms.com/LinkClick.aspx?fileticket=Jxr3U9sNuXc%3D&portalid=0>

Kommentar kring progression

Region Stockholm tillämpar ett system med 7-gradiga karriärstegar. Arbetsgruppen har tittat på detta system, men valt en anpassning av det brittiska systemet till fyra kompetensnivåer i stället. Skälet är främst att det kommer att vara en tillräcklig utmaning att etablera och implementera ett professionssystem med fyra kompetensnivåer för farmaceuter i Sverige. Arbetsgruppens förslag till rollbeskrivning genomsyras också av inspiration från läkarkårens karriärprogression med tydligt kopplad tjänstestruktur. Det är dock viktigt att komma ihåg att progression från nivå 1 (viss) till nivå 4 (mycket hög) kan ta 15–25 år och många kommer inte att nå nivå 3–4 under hela sin yrkeskarriär. För vidare utveckling inom sitt kliniska område ser arbetsgruppen att universitetetens akademiska karriärstege tar över med meritering som doktor, docent och professor.

Bilaga 2. Beskrivning av termer för kompetensklassificering

Nedanstående kompetensklassificering med ursprung i KOLL, Region Stockholm, används för att gradera kompetenser i kompetensmatris¹.

Viss – Har viss kompetens inom området och hanterar *en del* vanligt förekommande arbetsuppgifter inom kompetensområdet.

Exempelvis:

- Är ny i rollen
- Kompetensen behövs sällan
- Har inte uppdaterat sig inom kompetensen, processer, rutiner eller system
- Nyanställd med lång yrkeserfarenhet inom området från andra verksamheter men ej ännu i denna verksamhet
- Kan ej handleda inom kompetenser eller besvara följdfrågor

God – Har god kompetens inom området och hanterar *alla* vanligt förekommande arbetsuppgifter självständigt. Kan handleda andra inom området.

Exempelvis:

- Kan handleda en kollega eller student, det vill säga visa hur man gör samt förklara varför, förbereda, genomföra och följa upp.
- Innebär att man utför ett gott arbete.
- Motsvarar en fyra på en femgradig skala.
- Behöver fråga en kollega med högre kompetens vid sällan förekommande eller komplicerade arbetsuppgifter.

Hög – Har hög kompetens inom området och hanterar *samtliga* vanligt förekommande arbetsuppgifter självständigt. Bidrar till utveckling inom kompetensområdet samt kan utbilda andra.

Exempelvis:

- Får frågor och kan svara på samt hantera sällan förekommande eller komplicerade arbetsuppgifter på arbetsplatsen.
- Kan och är beredd att utbilda inom kompetensområdet vilket kräver högre kompetens än att handleda.
- Kan ta fram nytt informationsmaterial, nya rutiner, riktlinjer och processer inom kompetensen.

Mycket hög – Har mycket hög kompetens inom området. Är expert, initierar och driver utvecklingen inom kompetensområdet.

Exempelvis:

- Driver utvecklingen inom området genom forskning.

¹ <http://arbetsmiljolyftet.ringla.nu/goda-exempel/koll-modell-for-kompetensplanering>

- Föreläser i kompetensen externt, nationellt och/eller internationellt.
- Är en auktoritet inom kompetensen.
- Denna kompetensnivå gäller normalt ett fåtal personer regionalt eller nationellt.

Bilaga 3. Skattning av individuell medarbetare

Reell kompetens (se separata tabeller för varje område nedan)

A. God professionell yrkesutövning

B. Arbetsrelationer och kommunikation

C. Ledarskap och motivation

D. Tjänsteproduktion och verksamhetsutveckling

E. Utbildning och kompetensutveckling

F. Utvärdering och forskning

Nivå 1

A. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 1 i nedanstående tabell.

B. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 1 i nedanstående tabell.

C. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 1 i nedanstående tabell.

D. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 1 i nedanstående tabell.

E. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 1 i nedanstående tabell.

F. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 1 i nedanstående tabell.

Nivå 2

A. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 i nedanstående tabell.

B. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 i nedanstående tabell.

C. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 i nedanstående tabell.

D. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 i nedanstående tabell.

E. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 i nedanstående tabell.

F. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 i nedanstående tabell.

Nivå 3

A. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 i nedanstående tabell.

B. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 och 3 i nedanstående tabell.

C. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 och 3 i nedanstående tabell.

D. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 i nedanstående tabell.

E. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 i nedanstående tabell.

F. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 i nedanstående tabell.

Nivå 4

A. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 och 4 i nedanstående tabell.

A. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 3 samt relevanta kriterier för nivå 4 i nedanstående tabell.

C. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 4 i nedanstående tabell.

D. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 och 4 i nedanstående tabell.

E. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 och 4 i nedanstående tabell.

F. Uppfyller samtliga kriterier för nivå 2 samt relevanta kriterier för nivå 3 och 4 i nedanstående tabell.

FRIHSK

Farmaceuters Roller i Hälso- och Sjukvården

Bilaga 4. Exempel på hur ramverket kan användas i praktiken

Exempel. Oskar ska anställa ansvarig för vätskevagnsverksamheten

Oskar är chef på läkemedelsförsörjningen. Hans chef Linda har kommit på att vätskevagnsverksamheten behöver stärkas och utvecklas. Linda och Oskar kommer fram till att det vore bra att anställa en farmaceut för att ansvara för att utveckla vätskevagnsverksamheten och löpande ansvara för denna. Rekryterande chef Oskar behöver nu forma och utlysa en ny tjänst och vill göra ett ordentligt förarbete inför annonsering. Han tycker att detta känns komplicerat och bestämmer sig för att ta hjälp av FRIHSK-ramverket för att säkerställa att han inte missar något viktigt. Först funderar han på vilket/vilka rollområden som är aktuellt/-la för tjänsten. I Oskars fall räcker försörjning, och Oskar tar fram rollbeskrivningen för försörjning. Sedan funderar han på vilken nivå ska gälla för den aktuella tjänsten. Han tittar i tabellen "Rollnivåer och hur de uppnås", på raderna "Senioritet och typiska ansvarsuppgifter" samt "Exempel på arbetsuppgifter". Han tycker att det känns som att tjänsten framför allt hör hemma på nivå 3. Han kan nu definiera formell kompetens som krävs för rollen – det skriver han in i tjänstebeskrivningen samt i annonsförslag. Han tittar sedan på kompetensmatris och ringar in de kompetenser som är obligatoriska för nivå 3. Han bedömer sedan vilka av de kompetenser som är "beroende på tjänst" som bör krävas för just denna tjänst. Därefter markerar han särskilt vilka av dessa den anställda behöver ha innan anställning. Han gör också en plan för vad den anställda skulle kunna lära sig det den inte har med sin innan anställningen och hur man kan se till att den anställda får lära sig. Till exempel kommer den anställda att behöva lära sig hur patientjournalen funkar. Det finns en grundkurs inom regionen som den nyanställda kan gå.

Exempel. Oskar skattar Celinas kompetens inför medarbetarsamtal

Celina är anställd av Oskar. Nu är det dags för medarbetarsamtal. Oskar skattar Celinas kompetens utifrån hennes roll. När Celina anställdes gjorde Oskar en noggrann kartläggning över vilken kompetens som krävdes för rollen och skrev en arbetsbeskrivning.

Celina är ganska nyanställd och har inte hunnit gå kurs i logistik, vilket planerades vid nyanställningen. Han ser att hon däremot vida överstiger kompetens inom områden för kommunikation och ledarskap. Oskar börjar fundera på om Celina kanske skulle vilja leda ett kommande projekt kring Läkemedelsservice, som just nu planeras.

Exempel. Matts skattar sin kompetens inför medarbetarsamtal

Matts är anställd av Oskar. Nu är det dags för medarbetarsamtal. Han skattar sin kompetens utifrån sin roll. Han läser till exempel att ett krav för hans rollnivå är ”kunskaper inom hälsoekonomi”. Han har arbetat med inköp och har en del kunskap inom hälsoekonomi från apotekarprogrammet men känner att han skulle behöva gå en kurs för att stärka sin kompetens på området. Han bestämmer sig för att ta upp detta med sin chef på medarbetarsamtalet.

Matts läser också att han behöver ”demonstrera god förmåga att kommunicera med olika enskilda intressenter...” Han funderar på hur han kan påvisa att han kan detta. Han tänker att avdelningschefen på hematologen skulle kunna intyga detta, då Matts lyckats kommunicera väl med läkare och sjuksköterskor på avdelningen när det gällt att utveckla verksamheten.